

НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

№ 38 (731) 12 кастрычніка 2011

www.nn.by

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

Факінь бастардс

Расійская журналістка Алена Бадзякіна стала гераіняй прэс-канферэнцыі Лукашэнкі, а пасля і Ю-Туба. Старонка 4.

Тэндэнцыі

Еўропа забараніла ўезд новым беларускім чыноўнікам

Рашэнне пра гэта Рада міністраў замежных спраў Еўрасаюза прыняла 10 кастрычніка. Такім чынам Еўрасаюз адрэагаваў на новыя парушэнні правоў чалавека ў Беларусі.

У новым спісе 16 прозвішчаў — пераважна на суддзі і пракуроры. Усе яны тым ці іншым чынам былі ўцягнутыя ў зняволенне палітвязняў і прысуды ім.

Ёсць у спісе і два начальнікі калоній, дзе вязняў абмяжоўвалі ў правах ці шантажавалі, каб схіліць да прашэнняў аб памілаванні.

Таксама ў чорны спіс трапіў Уладзімір Палуян, міністр па падатках і зборах, зямляк Макея. Міністру, імаверна, паставілі ў віну справу Бяляцкага.

Мікола Бугай

Сходу не ўдалося

Толькі дзве тысячы чалавек сабраліся пад залявай на [Народныя сходы](#). Старонка 3.

Ад 2012 года газета ў кіёсках падаражэе да 4000 рублёў. Хто падпісваецца — выйграе.

Дык падпісвайся!

Па сродках

Табло за 900 мільёнаў рублёў паставілі ў Лядовым палацы ў Гродне. Старонка 8.

Гаспадарка

Льготныя крэдыты стануць пад 31%? На дамы, якія здаюцца ў 2012-м, да канца года не пералічаць ні рубля. Старонка 5.

Здарэнні

16-гадовая дзяўчына загінула ў метро Яна ўпэўнена ступіла ў нішу з рэйкамі і праляжала там секунд 30... Старонка 10.

Чалавек

Стыў Джобс: сакрэт фенаменальнага менеджара Старонка 9.

Жыццёвае

Будзем нараджаць бэбі Калі ты малады, ты думаеш, што ўсё ў жыцці па планах. Старонка 12.

Метэаролагі: зіма будзе сцюдзёнай

Еўропа ўваходзіць у новы малы ледавіковы перыяд.

Будучая зіма, папярэдзілі брытанскія метэаролагі, будзе халоднай. Яны зрабілі свае высновы на аснове аналізу змен тэмпературы інтэнсіўнасці плыняў Атлантычнага акіяна, якія, на думку навукоўцаў, вызначаюць характар зімы ў краінах Еўропы.

Больш за тое, фундаментальнае даследаванне Метэаралагічнай службы Вялікабрытаніі, якая ўваходзіць у склад Міністэрства абароны, паказвае, што Еўропа, «магчыма, на парозе новага малога ледавіковага перыяду, калі значна ўпадзе сярэднесутачная тэмпература паветра». Такое рэзкае змяненне клімату Еўропы ўжо назіралася 300 гадоў таму, калі незвычайна халодныя зімы стаялі на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў.

БелТА

СЯРГЕЙ ГУДОЛІН

Малы ледавіковы перыяд

— гэта непазбежная рэальнасць. Клімат цыклічны і залежыць ад сонечнай актыўнасці, што выражаецца ў наяўнасці сонечных плямаў: чым больш на сонцы плямаў, тым большая актыўнасць. Малыя ледавіковыя перыяды наступаюць падчас мінімальнай сонечнай актыўнасці. Падчас

апошняга такога перыяду (XVII—XVIII стст.) на сонцы ўвогуле не назіралася плямаў. Гэтая з'ява называецца «мінімумам Мондэ». Тады нават Тэмза ў Лондане замярзала, а ў Маскве ў чэрвені аднойчы выпаў снег. Трэба разумець, што малы ледавіковы перыяд — гэта змены ў сярэдніх паказчыках тэмпературы за год да некалькіх градусаў.

Клімат заўсёды змяняўся і раней, калі ўплыў чалавека на прыроду быў мінімальны. Напрыклад, Сахара ў свой час была саванай, а не пустыняй. Над нашымі галоўмі вісіць тэрмаядравы рэактар — Сонца, якое і ёсць сапраўднай і асноўнай прычынай змены клімату на Зямлі.

Алесь Н.

Старыя людзі прадказвалі зіму

Існуе некалькі прыкметаў. Адно раскопвалі зямлю і шукалі, на якой глыбіні хаваюцца жукі. Лічылі, што перад марознай зімой насякомыя хаваюцца глыбей, а перад цёплай — бліжэй да паверхні. Для прадказання трэ было параўноўваць вынікі розных гадоў у тым самым месцы.

Лічыцца таксама, што вялікі ўраджай рабін — да марознай зімы.

Вось такая сацыялогія

Прафесара Манаева, які выявіў падзенне рэйтыngu Лукашэнкі, затрымалі.

не давяраюць — 62,3%. Большасць апытаных лічаць кіраўніка дзяржавы вінаватым у эканамічным крызісе ў Беларусі. Манаеў лічыць, што рэйтынг Лукашэнкі ў далейшым будзе залежаць ад таго, ці атрымаецца яму знайсці сродкі, каб «закрыць дзіркі». У той жа час прафесар сумняецца, што апошняе інтэрв'ю Лукашэнкі расійскім журналістам дабавіць яму папулярнасці. Бо словы, што ў краіне няма крызісу, для лодзей выглядаюць хутчэй выклікам, чым тлумачэннем.

Кастусь Матушыч

Купляйце «Нашу Ніву» ў «Кнігарні Ё»

Тым, хто бывае ля плошчы Перамогі, зручна набываць «Нашу Ніву» ў «Кнігарні Ё». Яна месціцца разам з «Галерэяй Ё» у двары за «Крыштальём» (пр. Незалежнасці, 37а).

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Дык падпісвайся!

Падпіска праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае 10000 рублёў.

Мы рэкамендуем падпісвацца праз Рэдакцыю. Наша сістэма дастаўкі газеты за 5 гадоў даказала сваю надзейнасць. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Каб шпотьдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету.

1) Просім усіх ахвотных падпісачца паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і

тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езда.

Банкаўскія рэквізіты:

ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828

Адз. № 539 ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 739

Рахунак атрымальніка: 3012 740 628 011

Від аплаты: За газету «Наша Ніва»

Падпіска праз «Белпошту»

Падпіска праз «Белпошту» на 2-е паўгоддзе: індывідуальная падпіска (індэкс у каталозе — 63125) — 9210 руб./месяц;

для прадпрыемстваў (індэкс — 631252) — 10626 руб./месяц.

Падпісачца можна на кожнай пошце.

След матылька. Освальд у Менску

Прэзентацыя новай кнігі Аляксандра Лукашукі ў кнігарні «логвінаў»

13 кастрычніка 19:00

Фэст літаратурнага вуаерызму.

Вітаюцца галыштукі-матылькі і іншыя легкадумныя апрапахі.

Госці атрымаюць кнігу ў падарунак (хто паспее).

Прылятайце ў «логвінаў»!

Беларуская чыгунка аб'явіла тэндар на закупку... валёнкаў

Аддзел забеспячэння Беларускай чыгункі аб'явіў тэндар на закупку 210 пар «валенага абутку з гумовым нізам» на суму 31,5 мільёна рублёў.

Аднак, як паведаміла супрацоўніца аддзела забеспячэння БЧ Алена Пяткевіч, заявак ад вытворцаў зімовага «спецабутку» пакуль яшчэ не паступала. Пры гэтым цана, паякой чыгунка гатовая набываць абутак, не такая нізкая: 150 тысяч рублёў за пару. «Ёсць завод у Смiлавiчах, але там казалі, што валёнакняма ў наяўнасці. Я падала ім заяўку, але пакуль яшчэ

не атрымала пацверджання, калі змогуць выканаць».

Відаць, для ААТ «Смiлавiцкая вальяльна-лямцавая (войлочная) фабрыка» 210 пар — занадта малы заказ.

Аксана Рудовіч

Сцісла

Лукашэнка даў згоду на падпісанне кантракта з Расіяй аб АЭС

«Такое рашэнне дорага каштуе для Беларусі», — заявіў ён 11 кастрычніка падчас сустрэчы з губернатарам Наўтародскай вобласці Сяргеем Міціным. У выніку залежнасць нашай краіны ад Расіі ў энергетыцы яшчэ ўзрасце.

Багданкевіч: Курс можа стабілізавацца на ўзроўні 8000—8500

Былы старшыня Нацыянальнага банка мяржуе, што такое адбудзецца, толькі калі Беларусь «атрымае крэдыты ад усходніх сяброў і Міжнароднага валютнага фонду». Ён таксама заўважыў, што ўрад не павінен ізноў друкаваць «пустых грошай», іначай рубель ізноў пачне падаць. Як вядома, Беларусь займае першае месца па тэмпах дэвальвацыі нацыянальнай валюты як у Еўропе, так і ў СНД. Больш пра фінансы — старонка 5.

У Мінску пачалі ўключаць ацяпленне

Найперш цяпло пайшло ў сады, школы, бальніцы.

Белстат: інфляцыя ў верасні склала 13,6%

Больш за ўсё ў верасні падаражэлi яйкі і цыгарэты — на 31%, мяса — на 27%, агародніна — на 26%, алкаголь — на 25%, рыба — на 18%. Нават па афіцыйных, сціплых звестках інфляцыя з пачатку года складала ўжо 75%.

Завод IKEA паўстане пад Гроднам

Паводле словаў генеральнага консула Беларусі ў Беластоку Аляксандра Берабені, першая чарга будзе каштаваць 8 мільёнаў даляраў. Праект будзе ажыццяўляцца ў некалькі этапаў. Будучы выпускаць камплектуючыя для мэблі, у перспектыве — саму мэблю. Прадпрыемства паўстане ў Свіслацкім раёне. Яшчэ адна дрэваапрацоўчая кампанія — Кронспан (Аўстрыя) — у Смаргонскім раёне будзе вытворчаць арыентавана-стружкавыя пліты, ламінаваных ДСП і МДФ.

Забубіла ўласнае дзіця

У Століне асудзілі жанчыну, дзесяцімесячны сын якой патануў у ваннацы для купання. 22-гадовая маці была выпіўшы. Пасадзіла малага ў ванначку з вадой і пайшла ў іншы пакой. А калі вярнулася, той ужо патануў.

СГ; БелаПАН

Самае чытанае на nn.by за 5—11 кастрычніка

- 1 Народны сход: анлайн-рэпартаж
- 2 16-гадовая дзяўчына загінула на станцыі метро «Пушкінская»
- 3 Расійская журналістка, якая вярнулася з прэс-тура, ратуе Маскву ад бел-чырвона-белага сцяга — відэа
- 4 Лукашэнка: «Дзе гарантыя, што мяне не пасадзяць?»
- 5 Спецназаўскі суботнік — фоты, дасла-ны чытачамі
- 6 У фуражцы народжаны — відэа
- 7 Затрымалі сацыёлага Манаева, які выявіў падзенне рэйтыngu Лукашэнкі да 20%
- 8 Урад загадаў «Беларусбанку» прыпыніць льготнае крэдытаванне дольшчыкаў
- 9 Зіма будзе вельмі сцюдзёнай
- 10 Рок-красуні

Некалькі соцень чалавек сабраліся пад залевай на плошчы Бангалор на **Народны сход**.

Сход парасонаў

Патрабаванні ўдзельнікаў Народнага сходу

- Спыніць неабгрунтаваны рост цэнаў.
- Забяспечыць заробкі і пенсіі на ўзроўні снежня 2010 года ў даляравым эквіваленце.
- Не дапускаць схаванага беспрацоўя.
- Спыніць таямны мафіёзны распродаж беларускіх прадпрыемстваў.
- Рассакрэціць «прэзідэнцкі фонд», а яго сродкі накіраваць на сацыяльную дапамогу малазабяспечаным.

Зайздросны аптымізм

«Народны сход не праваліўся», — пераконвалі арганізатары на выніковай прэс-канферэнцыі. «Мы яшчэ самі вучымся, як працаваць з грамадзянамі», — патлумачыў Фядыніч.

Народныя сходы 8 кастрычніка не сталі шматлюднымі. Не аб'ядналася вакол патэнцыйна самай масавай восеньскай акцыі і апазіцыя. «Еўрапейская Беларусь», аргкамітэт пастарэнні Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі і анархісты — вось і ўсе сілы, якія засведчылі свой удзел сцягамі і расцяжкамі. Асноўны арганізатар, палітык Віктар Івашкевіч, здолеў сабраць ва ўсёй краіне каля 2000 чалавек, прычым палова з іх прыйшла на сход у сталіцу.

Міліцыя падрыхтавалася да акцыі загадзя, выставіўшы вакол вызначанай арганізатарамі акцыі пляцоўкі на плошчы Бангалор турнікеты і кантрольна-прапускныя пункты. Зрэшты, да іх ніхто з удзельнікаў сходу не пайшоў. Усе згуртаваліся ля паркавай скульптуры — бусла на гнязде.

Акцыя вакол лужыны

Надвор'е не спрыяла мітынгу. Ад раніцы над Мінскам зарадзіла залева. Людзі прабіраліся ў парк Дружбы народаў у гумовых ботах і дажджавіках, і гэта было адзінае выйсце з сітуацыі. У дадатак, арганізатары сталі каля самай вялікай лужыны, глыбінёй па калена, вакол якой людзям і давялося прастаяць амаль гадзіну. Усе трымалі над галавамі парасоны, ствараючы фантазмагарычную карцінку. Выступоўцы бачылі не людзей, а парасоны, а мітыnguшчыкі слухалі прамоўцаў, але не бачылі іх. Дарэчы, Івашкевіч і Фядыніч прамаўлялі праз мегафон. Іншую апаратуру канфіскавалі, разводзілі рукамі арганізатары.

Кіраўнік незалежнага прафсаюза працаўнікоў радыёэлектроннай прамысловасці Генадзь Фядыніч абвінаваціў уладу ў татальным падмане. «Яны павышаюць цэны і кажучы, што народ жыць у лепш», — прамаўляў ён. Фядыніч папярэдзіў, што, калі сітуацыя не зменіцца, могуць адбыцца галодныя бунты: «Рабочыя не маюць магчымасці абедая у сталовых, бо гэта задорага».

Калі арганізатары сталі запрашаць на імправізаваную сцэну — на фантан — усіх ахвотных выступоўцаў, стала зразумела, што ніякага пэўнага сцэнара акцыі няма. Так і адбылося — дазволіўшы некалькі эмацыйных

Фядыніч:
Калі не будзе зменаў, будзе бунт.

прамоваў, Віктар Івашкевіч параіў усім разыходзіцца, каб сабрацца праз месяц на наступны сход. Ён мае адбыцца 12 лістапада ва ўсёй Беларусі ў тых самых месцах.

Сход у тварах

Сярод удзельнікаў былі заўважаныя былыя кандыдаты ў прэзідэнты Уладзімір Някляеў і Віталь Рымашэўскі, якія слова на сходзе не папрасілі. А вось былы палітвязень Зміцер Дрозд магчыма выступіць скарыстаўся.

Асобнымі групамі на акцыі стаялі паўтара дзясятка анархістаў, якія трымалі расцяжку «Свабода, роўнасць, справядлівасць» і, скандую-

чы, перакрыквалі мітынг. Была і група нацыянал-бальшавікоў з дэвізам «Мы не будзем плаціць за крызіс». Сярод новых удзельнікаў акцыі апазіцыі былі заўважаныя фанаты хакейнага «Дынама», якія закрывалі шалікамі свае твары.

Падчас акцыі міліцыянты не правакавалі, але, як заўсёды, адзначыліся, калі людзі сталі разыходзіцца. Ціхары ў штацім ужо на прыпынку грамадскага транспарту напалі на анархістаў. Некагортых з іх людзі змаглі адбіць, але агулам было затрымана 12 чалавек. Праз некалькі гадзін усе яны былі адпушчаныя без складання пратаколаў.

Ягор Марціновіч

Народныя сходы ў рэгіёнах

Брэст. Прыйшло каля 100 чалавек.

Віцебск. Сабралася 130 чалавек.

Гомель. Прыйшло каля 150 чалавек. Спадара Сляпухіна, які зачытаў рэзалюцыю сходу і абвясціў аб прэвентыўным затрыманні арганізатараў, пасля заканчэння мерапрыемства калона суправадзіла дадому. Каб спецслужбісты яго не арыштавалі.

Магілёў. Сабралася 80 удзельнікаў. Міліцыя праводзіць акцыю не замінала.

Бабруйск. Арганізатар сходу Віктар Бузінаеў пачаў зачытваць

рэзалюцыю 50 удзельнікам, калі яго схпілі і павалаклі міліцыянты. Людзі прыйшлі да пастарунка, але апазіцыянера ўжо выпусцілі.

Баранавічы. Прыйшло каля 100 чалавек. Адзін з удзельнікаў налічыў ажно 34 відэакамеры ў руках ціхароў.

Полацк. Удзельнічала каля 60 чалавек.

У некаторых гарадах сходы не адбыліся праз перашкоды з боку ўладаў (**Гродна, Рэчыца, Светлагорск, Мазыр, Ліда, Слонім, Орша, Наваполацк, Глыбокае**). У іншых арганізатары самі ўрэшце вырашылі сходаў не праводзіць (**Барысаў**).

Хто шызафрэннік?

Аляксандр Лукашэнка назваў свайго апанента хворым чалавекам.

СЕРГЕЙ СУДЗІЛІН

У часе прэс-канферэнцыі для расійскіх журналістаў зайшла гаворка пра палітычных вязняў. «Адзін [з іх] напісаў заяву аб тым, што ён псіхалагічна знясілены, — заявіў Лукашэнка падчас прэс-канферэнцыі расійскім СМІ. — Ну, змясцілі яго ў лякарню, правялі абследаванне. У яго ступень шызафрэнні, далі яму другую групу інваліднасці. Нельга ж трымаць у турме хворага чалавека, інваліда. Выпусцілі яго».

Каго меў на ўвазе кіраўнік краіны? Напярэдадні прэс-

канферэнцыі на свабоду выйшаў экс-кандыдат у прэзідэнты Дзмітрый Ус. Яму ў зняволенні сапраўды далі другую групу інваліднасці. Аднак Ус, які некалькі гадоў таму перанёс цяжкую аперацыю і клінічную смерць, з горыччу абверг словы Лукашэнкі: «У мяне неўралагічнае захворванне было, з шызафрэніяй не звязанае. У мяне карабіны і зброя ёсць у наяўнасці. Калі б я быў шызафрэннікам, хто б мне дазволіў трымаць зброю? Калі ён хоча мяне зрабіць шызафрэннікам, гэта піяр-ход, каб абліць мяне брудам. Я праходзіў усе камісіі, у мяне пасведчанне кіроўцы. Ніякай шызафрэнніі няма. Гэта чыстая хлусня».

У адказах Аляксандра Лукашэнкі, якія размешчаны на яго афіцыйным сайце і перадрукаваны «Советской Белоруссией», словы пра шыза-фрэнцію ўжо адсутнічаюць.

Кастусь Матушыч

У 1999-м Лукашэнка іншага апанента пахаваў

31 ліпеня 2001 года на нарадзе з кіраўнікамі мясцовых уладаў ён выказаўся пра пахаванне віцэ-спікера Вярхоўнага Савета 13-га склікання Генадзя Карпенкі ў красавіку 1999 года.

«Апазіцыянеры ўжо два гады носяцца з гэтымі зніклымі. Яны туды запісалі і Генадзя Карпенку. Што, ён таксама знік? Чалавек памёр, якога ратаваў найлепшы ў нас хірург, ратаваў трое сутак. Мясніковіч адказаў за гэта». Лукашэнка заявіў тады, што ўлады па просьбе ўдавы палітыка Людмілы Карпенкі аплацілі пахаванне мужа. «Калі памёр Карпенка, я вам шчыра скажу, мы яго хавалі».

Людміла Карпенка словы кіраўніка дзяржавы назвала «цнічнай хлуснёй». Жанчына адзначыла, што «я б лепш памерла, чым пайшла да гэтых людзей». Але прызнала, што Мясніковіч званіў яе родным, а Ціцянку прыходзіў да іх. Пра гэта Людміла даведалася толькі пасля пахавання.

Ус: Не ведаю, ці паказанні Рымашэўскага адыгралі ролю ў маім пакаранні

Ус выказаў меркаванне, што Лукашэнка **трэба арыштаваць**, і гэта фігуруе ў пратаколе допыту Рымашэўскага.

Падчас анлайн-канферэнцыі на сайце радыё «Свабода» Дзмітрый Ус, сярод іншага, адказаў на пытанне, якую ролю адыграў іншы экс-кандыдат Рымашэўскі ў ягоным пакаранні.

Дзмітрый Ус адказаў наступнае: «У крымінальнай справе маёй і Статкевіча ёсць пратакол допыту Рымашэўскага, дзе [гаворыцца, што] ў нас была сустрэча з ім і ён выказаў сваё меркаванне наконт маіх словаў, што трэ было арыштаваць Лукашэнка. Гэта зафіксавана ў пратаколе. Я не ведаю, наколькі гэта сыграла ролю ў маім пакаранні, але гэта было».

Мікола Бугай

Згодна з часткай 1 артыкула 178 КК РБ, наўмыснае разгалашванне медыцынскім, фармацэўтычным ці іншым работнікам без прафесійнай альбо службовай неабходнасці звестак аб захворванні ці выніках медыцынскага агляду пацыента (разгалашванне лекарскай таямніцы) караецца штрафам альбо пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю.

Факінь бастардс

Расійская журналістка **Алена Бадзякіна** вылучылася на прэс-канферэнцыі Аляксандра Лукашэнкі, а пасля стала гераніяй Ю-Туба.

Больш за 60 тысяч чалавек прагледзелі ў інтэрнэце на Ю-Тубе 10-хвілінны відэаролік, у якім зафіксавана, як расійская журналістка Алена Бадзякіна напала на пікетуюцаў каля беларускага пасольства ў Маскве. У дзень Народнага сходу, 8 кастрычніка, група беларускіх студэнтаў у Маскве разгарнула ля беларускай дыпламатычнай пляцоўкі вялікі бел-чырвона-белы сцяг у знак салідарнасці. Аднак неўзабаве на іх накінулася жанчына са словамі: «Я расійскі журналіст! Я толькі што вярнулася з прэс-тура па Беларусі, а вы нацыяналісты і фашысты, вас трэба забіваць, жывёлаў!»

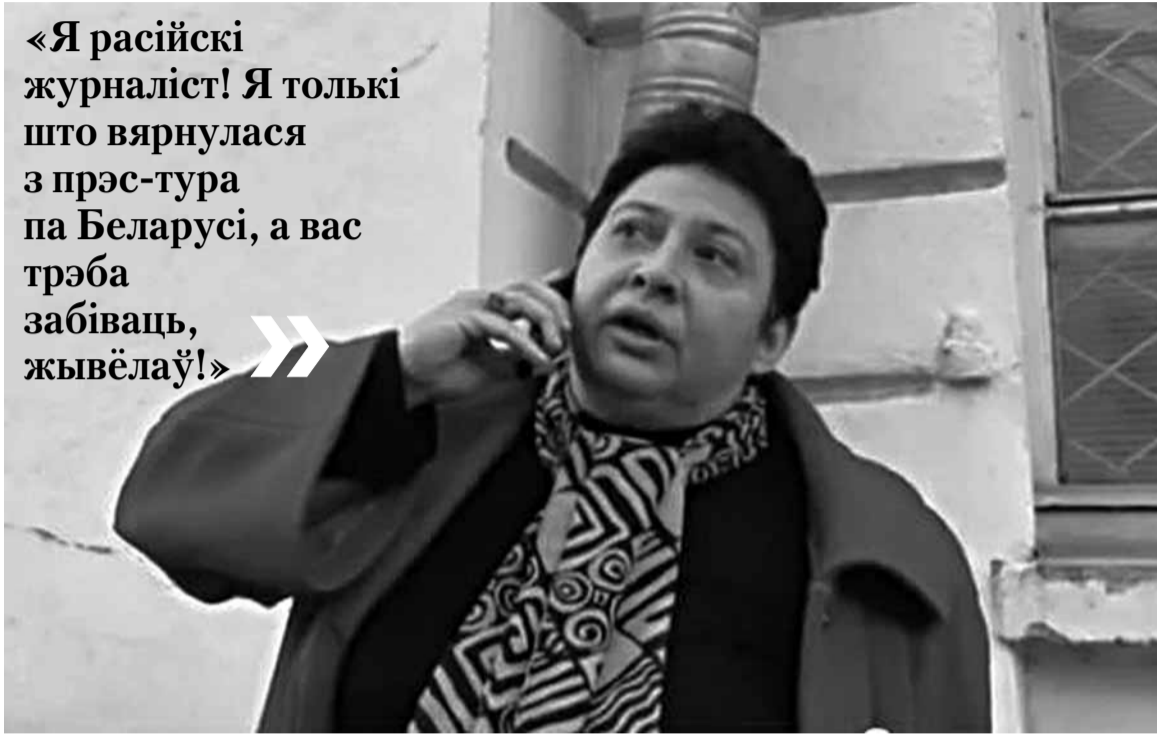
Свае выкрыкі спадарыня тлумачыла тым, што «гэта сцяг Радзівілаў, пад якім польскія найміты расстрэльвалі расійскіх афіцэраў».

У сваіх пагрозках жанчына пераходзіла часам на англійскую мову, адрасуючы словы «польскім гаспадарам і амерыканскім сябрам» беларускіх хлопцаў: «Ай эм рашн джорналіст энд ай эм протэстінг эгейнст ю, факінь бастардс. Ай хейт ю віз ал май харт!» (Я расійская журналістка і я пратэстую супраць вас, х... выб... Я вас усім сэрадам ненавіджу.)

Спачатку жанчына вырвала сцяг з рук збянтэжаных юнакоў, «таму што вы падонкі і нягоднікі... правакатары і адрабляеце амерыканскія грошы», але пасля адзін з іх акуратна выхапіў яго ў яе назад. Пасля гэтага Бадзякіна пабегла за ім з крыкам «гэты чалавек мяне толькі што абрабаваў», а затым пачала тэлефанаваць ў паліцыю. Увесь гэты неперадавальны балаган зафіксаваны на відэаздымцы. Рэдкая па сваім камізме сцэна справакавала дзясяткі перадрукаў і тысячы каментароў у інтэрнэце. Да артыкулаў Бадзякінай у газеце «Северный Кавказ» беларусы пакінулі сотні каментароў.

Алена Бадзякіна не стала тлумачыць журналісту «Нашай Нівы», што яна рабіла ў суботу каля беларускага пасольства ў Маскве.

«Я расійскі журналіст! Я толькі што вярнулася з прэс-тура па Беларусі, а вас трэба забіваць, жывёлаў!»

Алена Бадзякіна не стала тлумачыць, што яна рабіла ў суботу каля беларускага пасольства ў Маскве.

рускага пасольства ў Маскве. Але яна заявіла, што яе фільмавалі без яе дазволу і яна гатовая падаць за гэта ў суд.

Мір і спакой

«Мы часам нават злуём на беларусаў, якія гавораць нам пра свае беды. Нам яны здаюцца такімі смешнымі і недарэчнымі. Мы нават лаем вашых людзей за няўдзячнасць. Ці ведаюць беларусы, што Вам удалося захаваць мір і спакой, у параўнанні з нашым рэгіёнам?» — гэтыя словы расійскай журналісткі ў часе прэс-канферэнцыі Аляксандра Лукашэнкі многія беларусы абмяркоўвалі.

Маю сяброўку гэтае выказванне найбольш абурыла: ды што яна ведае пра наша жыццё, каб такое гаварыць? Як можна такое гаварыць пасля двух дзён у пацёмкінскіх вёсках? Маю сяброўку зачэпіла, як пры гэтым Аляксандр Лукашэнка заявіў, што школьнікаў у Беларусі кормяць бясплатна. «Папершае, бясплатна кормяць толькі малодшакласнікаў. А мой старэйшы сын, пяцікласнік, сёлета за сніданак плаціць па 7000 рублёў! Па-другое, нават на сніданак маёй трэцякласніцы мы даплачваем ця-

пер па 1000 рублёў, бо дзяржаўнай датацыі на страву замала».

Who is Алена Бадзякіна?

Алена Бадзякіна не першы раз прыязджае на запрашэнне беларускай адміністрацыі. Беларуская журналістка Яніна Мельнікава расказвае, што ўпершыню сутыкнулася з Бадзякінай аднойчы ў часе камандзіроўкі ў Махачкалу. «З маленнем у вачах пытала, ці не ведаю я, калі наступны прэс-тур у Беларусі будзе. Маўляў, надзвычай добрыя боты і паліто ў мінулы раз ёй задарма на нашых фабрыках дасталіся».

У 2010 годзе публікацыя спн. Бадзякінай «Свята славянскага тэатра» перамагла ў конкурсе «Беларусь — Расія. Крок ў будучыню». Конкурснае журы ўзначальваў сумнавядомы па справе «Мабэтэкса» і саюзнай дзяржаве Павал Барадзін.

Ваша краіна — вашы праблемы

Мы патэлефанавалі спн. Бадзякінай і запыталіся, чаму яна так шмат піша пра Беларусь і ці бачыла ў сваіх паездках не толькі дасягненні, але і нейкія праблемы беларускага жыцця. «Я неяк

больш пра Расію думаю, — адказала яна. — Гэта ваша краіна, вашы праблемы. А ў мяне хапае праблем сваёй радзімы. Мне гэтага было больш чым хапае». «У нашым рэгіёне людзі атрымліваюць 100 долараў, пры гэтым камунальныя плацяжы ім прыходзяць на 200 долараў. Вы гэта ведаеце? Вы адсталі ад расійскіх рэалій і не ведаеце, што ў нас 100-працэнтная аплата плацяжоў. У нас за газ людзі плацяць, як у еўрапейскіх краінах амаль што. Людзей высяляюць за нявыплату камунальных плацяжоў. У Расіі 2 мільёны бамжоў, у тым ліку выселеных за нявыплату камунальных плацяжоў! Вы ўвогуле пра бамжоў расійскіх чулі? А тое, што ў нас 4 мільёны беспрытульных дзяцей, ведаеце? Вялікая колькасць дзяцей школьнага веку не пайшлі ў школу, бо ў бацькоў няма грошай плаціць за школу, ведаеце? Вось неяк улічыце, падумаіце пра гэта, разам супастаўце».

Урэшце яна кінула трубку. Вось так пасля расійскай рэальнасці Беларусь ёй паддалася раем. Праўда, Беларусь ва ўсе вякі жыла лепш, чым Чачня і Кабарда. Бадзякіна гэтага, здаецца, не ведае.

Аксана Рудовіч

Даслоўна

«Жанчыну лічу вялікім тварэннем прыроды»

Выказванні Аляксандра Лукашэнкі на прэс-канферэнцыі для расійскіх журналістаў.

Дзе гарантыя, што мяне не пасадзяць? **(Аб прыватызацыі і патрэбе захавання законнасці ў працэсе яе.)**

Калі разваліцца Расія, нам усім будзе хана. **(Пра будучыню Расіі.)**

Нас будуць нахіляць, і вас таксама. Часта нас будуць праз вас.

Праханаў — я ўжо пачынаю яго абагаўляць. **(Рэдактар расійскай нацыяналістычнай газеты.)**

Калі мне ў інтэрнэце трэба нешта знайсці, дык мой сямігадовы пацан за тры

секунды гэта зробіць, я так не умею.

Калі прэзідэнт у інавацыях наперадзе планеты ўсёй, калі ў айпад пальцамі тыкае, гэта выклікае сарказм у грамадства. **(Укол Мядзведзеву.)**

Я не памятаю выпадку, каб мы асудзілі жанчыну за карупцыю. **(Пры гэтым Лукашэнка памілаваў Жураўкову, сваю кіраўніцу справаў.)**

Расія вызначылася з сваім шляхам. І мы ўхваляем гэта. **(Пра артыкул Пуціна наконт стварэння Еўразійскага саюза.)**

Не хвалойцеся за здароўе у Хойніках! Я тут еджу кожны год і нічога — сына нарадзіў. **(Пра радыяцыю.)**

У інтэрнэце поўная дэградацыя. Дзе гарантыя, што дзецім не захохацца паглядзець штосьці, што не трэба? Я не кажу пра парнаграфію і сэкс.

У мяне малому сем гадоў, мне яго трэба на ногі ставіць. Не факт, што я буду доўга прэзідэнтам. Я думаю, што мінімум гадоў да 90 не памру.

Калі б я ведаў, што беларусы на 80% больш ненавідзяць Лукашэнка, то я б сабраў шмоткі і сышоў. Хлусня поўная, што ў Лукашэнка рэйтынг падае, што яго беларусы не любяць.

Валюту скупаюць тыя, хто ўвозіць у краіну кітайскія шмоткі, спекулянты.

Захад сказаў, што грошы даюць толькі на штурм і беспарадкі.

Манаеў — гэта выкармыш Захаду, жыве ён у Вільні.

Насамрэч Лукашэнка падтрымалі 79,9%, рэальна — больш за 80%.

Каб не мець праблем, ешце беларускае.

Алена Бадзякіна. Праўда пра Беларусь

«Беларусь — сацыяльна арыентаваная дзяржава. Вялікія сродкі вылучаюцца з дзяржбюджэту на падтрымку маладых і шматдзетных сем'яў, маці-адзіночак, пенсіянераў, на будаўніцтва сацыяльнага жылля. Выдатна зарэкамендавала сябе сістэма льготнага крэдытавання, — людзі могуць атрымаць жыллёвы крэдыт пад 3-5% гадавых у растэрміноўку на доўгі час, што робіць яго цалкам даступным і няцяжкім.

У рэспубліцы паспяхова выконваецца праграма развіцця вёскі і малых гарадоў. Людзям не трэба ў пошуках лепшай долі імкнуцца ў вялікія гарады. Мінск — утульны і харошы горад, дзе на кожнага жыхара прыходзіцца некалькі гектараў зялёных насаджэнняў.

Каля чатырох тысяч мінскіх прадпрыемстваў прыцягнулі замежныя інвестыцыі, зарэгістравана 1713 сумесных і 2039 замежных прадпрыемстваў. Практычна на кожным буйным і нават сярэднім прадпрыемстве ёсць паліклінікі або медсанчасткі, аснашчаныя сучасным дыягнастычным і лячэбным абсталяваннем, ёсць свае санаторыі, базы адпачынку, вялікую падтрымку маюць ветэраны. Людзі ходзяць у турпаходы, адпачываюць у ведамасных пансіянатах, ездзяць у сумесныя паездкі. Гэта сучасная дзяржава, што ўдала злучыла найлепшыя элементы планавай і рынкавай эканомікі. Па тэмпах росту і будаўніцтва беларусы часам апыраджаюць тых жа кітайцаў. Чым больш параўноўваеш умовы жыцця ў Беларусі і ў Расіі, тым больш пераконваешся, што тут сапраўды дыктатура — дыктатура закона і сумлення. Падчас сустрэчы з намі Лукашэнка сказаў важныя словы: «Мы на калені не станем!». Словы, годныя сапраўднага лідара. Не быць у рабстве ў забургорных гаспадароў, весці сваю палітыку, будаваць сацыяльна арыентаваную дзяржаву, скіраваную ў будучыню, — такі прыныцы цяперашняй беларускай улады».

З артыкула, апублікаванага ў газеце «Северный Кавказ» 19 снежня, пасля вяртання з першага прэс-тура ў Беларусь.

Пра тэракт у мінскім метро

«Гэты тэракт, хутчэй за ўсё, папярэджанне наскоранаму беларускаму народу, своеасабліва «чорная метка» яе кіраўніцтва з боку так званага сусветнага парадку».

«Рэспубліка», 13.04.2011

Пуцін патлумачыў, як праз Мытны саюз хоча далучыць Беларусь

Узнавіць СССР нерэальна, аднак на базе Мытнага саюза і АЭП можна стварыць новы Еўразійскі саюз, напісаў Пуцін у праграмным артыкуле ў «Известиях». «Будаўніцтва Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы закладае аснову для фармавання ў перспектыве Еўразійскага эканамічнага саюза». «Мы не спыняемся на гэтым і ставім перад сабой амбіцыйную задачу: выйсці на наступны, больш высокі ўзровень інтэграцыі — да Еўразійскага саюза», — піша Пуцін.

Пуцін супакойвае: «Найўна справаваць рэстаўраваць або капіяваць тое, што ўжо засталося ў мінулым» (маецца на ўвазе СССР). І расчысчае дарогу для расійскага капіталу: «цесная інтэграцыя на новай каштоўнаснай, палітычнай, эканамічнай аснове». У Еўрасаюзе асновай для інтэграцыі была дэмакратыя і раўнавага партнёраў. А Еўразійскі саюз рызыкне стаць новым прыкрыццём для рэалізацыі імперскіх інтарэсаў, як і СССР з саюза фармальна свабодных рэспублік хутка перарадзіўся ў таталітарнага монстра.

Мікола Бугай

«Беларусбанк» перавядзе заключаныя 5%-я крэдыты на жыллё пад 31%?

А пакуль што на будаўніцтва дамоў, якія здаюцца ў 2012 годзе, не будзе пералічана ні рубля.

Урад прыняў рашэнне ў аднабаковым рэжыме замарозіць ільготнае крэдытаванне дамоў, якія здаюцца ў эксплуатацыю ў 2012 годзе і пазней. Такі загад аддадзены «Беларусбанку». Гэта вынікае з пратакола пасяджэння Савета Міністраў № 41 ад 27 верасня 2011 года. У п.4.1.2 гэтага дакумента адзначана: «Да вызначэння аб'ёмаў фінансавання жыллёвага будаўніцтва на 2012 год: ААТ «Беларусбанк» прыпыніць... ільготнае крэдытаванне бу-

Дольшчыкі самі мусяць знайсці дадатковыя дзясяткі мільёнаў.

даўніцтва жылля, увод якога прадугледжваецца ў 2012 і наступным гадах».

Іншымі словамі, беларусы, якім дзяржаўны банк, згодна з дамовай, павінен пералічваць грошы ў тры наступныя месяцы, не атрымаюць

ні рубля. За гэты час іх кватэры істотна падаражэюць, але розніцу ў цане давядзецца аплачваць сваімі сродкамі.

Хто заплаціць замест банка?

Справа ў тым, што кошт большасці кватэр індэксуецца штомесяц. Неаплачаная сума множыцца на індэкс будаўніча-мантажных прац, які вызначаецца Міністэрствам эканомікі і архітэктуры і будаўніцтва. Напрыклад, калі банк быў павінен да канца будаўніцтва перавесці забудоўшчыку 100 мільёнаў рублёў, але не зрабіў гэтага, кватэра з 1 кастрычніка падаражэла ажно на 9,83 мільёна (міністэрска індэкс склаў 109.83%). Прычым падобны пералік кошту кватэры адбудзецца і 1 лістапада, і 1 снежня, і 1 студзеня. Гэтыя грошы будзе вымушаны заплаціць будучы ўласнік кватэры сам.

У дамовах удзельнікаў долевага будаўніцтва ніколі не ўдакладняецца, адкуль будуць прыходзіць грошы, ці ад банкаў, ці ад саміх людзей. У той жа час пры парушэнні тэрмінаў аплаты на працягу некалькіх месяцаў забудоўшчык мае права разарваць дамову. Фактычна, «Беларусбанк» стварае для забудоўшчыкаў юрыдычную магчымасць адмовіцца ад старых дольшчыкаў і заключыць новыя дамовы, ужо па большых цэнах.

Замарозка крэдытаў прывядзе да тармажэння будоўляў.

PHOTO BY MEDIA.NET

3 ног на галаву

Згодна з дакументам, з 1 студзеня 2012 года выплаты павінны аднавіцца, але на якіх умовах? Як паведамляюць у кліенцкай службе «Беларусбанка», канчатковага рашэння пакуль не прынята. Ніхто не ў стане гарантаваць, што дольшчыкі атрымаюць хаця б тое, што

належыць ім па дамове. Цяпер беларусы могуць атрымаць 20-гадовы крэдыт пад 31%. Цалкам магчыма, што банк анулюе старыя дамовы і прапануе заключыць новыя кантракты са стаўкай, блізкай да рынкавай.

А за тых, хто атрымае свае кватэры 31 снежня 2011 года, можна толькі парадавацца.

Хутчэй за ўсё, яны акажуцца апошнімі, хто выкарыстаў беларускую крэдытную піраміду напоўніцу. Даступнае жыллё ў крэдыт было адным з прывабных для насельніцтва бакоў лукашэнкаўскай эканомікі. Рашэнне Савета Міністраў знівелывала і яго.

Ягор Марціновіч

Рубель уцякае ад курса

Курс даляра вырас вышэй за 8200 рублёў, і толькі інтэрвенцыі Нацбанка ўтрымліваюць яго.

Новы фінансавы суд скончыўся яшчэ раней, чым у яго паспелі паверыць. Пасля двух тыдняў умацавання нацыянальнай валюты для Надзеі Ермаковай прыйшло жорсткае расчараванне — расце даляр, а не рубель. Прычым выхаду на адзіны раўнаважкі курс не відно нават у перспектыве.

Стой, далей нельга!

Як і прадказвала Надзея Ермакова, у кастрычніку даляр пайшоў угару. Яе шчырыя прызнанні можна назваць адным з фактараў імклівага патаннення нацыянальнай валюты. Іншае тлумачэнне — прыезд у Бе-

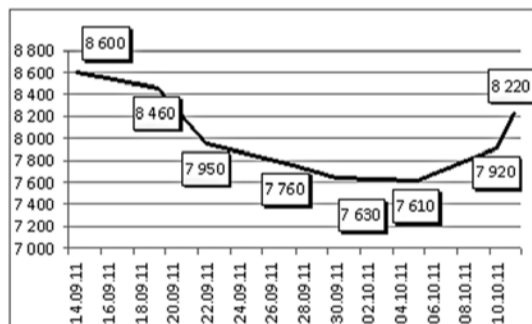
ларусь місіі МВФ. Так ці інакш, але з 1 кастрычніка курс дадатковай сесіі вырас на 8% і дарос да 8220 рублёў. Прычым курсы куплі і продажу валюты ў абменніках нават большыя за гэты ўзровень, яны даходзяць да 8300 і 8600 адпаведна.

Прычым Нацбанк вымушаны праводзіць інтэрвенцыі, каб курс не ўзляцеў занадта хутка. За апошнія чатыры дні таргоў на гэтыя мэты было патрачана больш за \$30 мільёнаў.

Рэзерв для ўмацавання

Перспектыў для ўзмацнення рубля некалькі. Па-першае, зноў набліжаюцца 20-я дні месяца, калі прадпрыемствы выплачваюць падаткі і павінны для гэтага закупіцца рублямі.

Па-другое, дагэтуль не адменены падатак на прыбытак, які плаціць банкі з розніцы паміж

Валюта на пашпартах з 6 лістапада

Згодна з указам Аляксандра Лукашэнка, пачынаючы з гэтай даты, купіць нават адзін даляр без дакументаў не ўдасца. А вось здаваць валюту можна і ананімна. Пра ліміты на куплю даляраў ці еўра пакуль не паведамляецца. Інтрыгітуацыі дадае пакуль не разгалошаны змест таямнічай пастановаў Нацбанка для службовага карыстання «Аб разліку лімітаў на куплю замежнай валюты», прынятай 7 кастрычніка. Яе фармулёўка ўсё ж прадугледжвае нейкія ліміты.

ЯМ

Сальда гандлю нібыта ў плюсе...

Але гандаль таварамі зноў на мінус \$77 мільёнаў. І гэта пры курсе 8000!

Прынцыповага павароту ў сітуацыі з замежным гандлем так і няма. З аднаго

боку, паводле статыстыкі за жнівень, сальда гандлю таварамі і паслугамі зноў аказалася ў плюсе. Краіна атрымала на \$120 мільёнаў больш, чым патраціла. Праўда, гэта ўсё адно горш, чым у ліпені, калі ўдалося вырчыць \$390 мільёнаў.

Дый курс рубля ў жніўні пераваліў занябесныя 8000. І пры такім курсе Беларусь усё адно купляла амаль столькі ж, колькі прадавала.

Трывожная і іншая статыстыка. Калі адцінуць гандаль паслугамі — а ён для Беларусі заўсёды быў станоўчы, —

выходзіць, што сітуацыя не такая перспектыўная. У жніўні сальда выйшла адмоўным — мінус \$77 мільёнаў.

Нізкая эфектыўнасць прамысловасці — адна з галоўных прычын цяперашняга эканамічнага крывісу ў Беларусі. ЯМ

Сцісла

Імпартныя лекі моцна падаражэюць

З 10 кастрычніка Нацбанк спыніў продаж валюты на закуп лекаў і медыкаментаў па афіцыйным курсе. Цяпер імпартёры заплаціць за даляры амаль на 40% больш. Узрасуць і цэны на медыкаменты айчынным вытворчасці на аснове імпартнай сыравіны.

Мінгарвыканкам прапануе павысіць кошт праезду да 1200 рублёў

Цяпер праезд каштуе 950 рублёў. Апошні раз ён даражэў 10 верасня на 50 рублёў.

Мазырскі НПЗ стаў самым стратным прадпрыемствам Беларусі

За другі квартал завод спрацаваў у мінус 180 мільярд рублёў. Самыя прыбытковыя — «Беларуськалій» (3,14 трыльёна рублёў) і БЕЛАЗ (457 мільярд рублёў). Далей у перадавіках ідуць пераважна банкі.

Сбербанк такі дае \$1 мільярд Беларусі пад заклад 51% «Нафтан»

Стаўка па крэдыце пакуль не раскрываецца, тэрмін крэдыту — да аднаго года.

ЯМ

Хто атрымае «сталічныя» 500 тысяч рублёў?

Бюджэтнікаў у спісе няма.

Мінчукі чакаюць чарговыя 500 тысяч рублёў дапамогі. Услед за рэспубліканскімі выплатамі праз тыдзень-два пачнуцца мясцовыя. Нагадаем, Мінгарвыканкам

вырашыў выплаціць гэтыя грошы са сталічнага бюджэту.

Праўда, спіс атрымальнікаў будзе меншым, у яго не трапілі бюджэтнікі. Хто ж можа разлічваць на 500 тысяч?

Гэта непрацуючыя пенсіянеры і непрацу-

ючыя інваліды I і II груп, але толькі калі і ў першых, і другіх пенсія меншая за 663 550 рублёў, ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, дзеці-інваліды і дзеці, якія атрымліваюць пенсію праз страту кармільца.

ЯМ

Лукашэнка паказвае страх перад апазіцыяй

І чаму ж у прэзідэнта такая паталагічная нянавісьць да апазіцыі? Гэтым самым ён, не заўважаючы, паказвае свой страх перад ёй.

Прэзідэнт настойліва не жадае працаваць з апазіцыяй як з палітычнай сілай. Прасцей за вочы абзываць яе «непарламенцкімі» выразамі, хаця тым самым ён ставіць сябе як прэзідэнта ў вельмі невыгоднае становішча ў сэнсе этыкі.

Ну, можна ж за столькі гадоў пазбавіцца ад гэтых калгасных замашак і больш цывілізавана выражаць свае думкі?

Не выйшла з нашага прэзідэнта беларускага Валенсы. »

Беларусь — не нейкае каралеўства, не ўсходняя дэспатыя, дзе кіруюць пажыццёва, а потым улада пераходзіць спадкаемцам. На жаль, не выйшла з нашага прэзідэнта «беларускага Валенсы», хаця абодва яны з простага народа, але якая розніца ў мудрасці! Адзін даў свайму народу і свабоду, і правы, і паставіў краіну на шлях дэмакратыі, а другі? **З.Макеенка, Мінск**

Прадукт — «чалавечыя яйцы»

Крэдыт ад Расіі, крэдыт Еўразэс, Крэдыт ад далёкіх кітайцаў... Усё праглынае калгасны «прагрэс». Прадукт — «чалавечыя яйцы».

Калі параўнаць наш рубель і даляр, Які на ўзбраенні ў янкі, Пачнем сумнявацца, што грошы — тавар. «Зайцамі» ўжо грэбуюць банкі.

Адно сучашае: між соцеень краін Наш рэйтынг вышэй, чым у Зімбабвэ. Ёсць чарка і скварка, і бульбяны блін Пад стымул гумовы па скабах.

Юзій Дзенісюк, Абухова (Гродзенскі раён)

Прапаную назваць «Мінск-Арэну» імем Салея

Страта Руслана Салея — велізарная страта для беларускага хакея. Мінуў час з моманту трагедыі ў Яраслаўлі, а я ўсё не магу адпусці ад пачутага. Загінуў адзін з найлепшых хакейных калектываў Расіі, але загінулі і беларускія хакеісты Руслан Салея і Сяргей Астапчук.

Страта Руслана Салея — велізарная страта для беларускага хакея: загінуў найлепшы беларускі хакеіст за ўсю гісторыю гэтага віду спорту. Бліскучы прафесіянал, які, гуляючы ў НХЛ, заўсёды прыязджаў і біўся ў матчах за зборную.

Я б прапанаваў, каб «Мінск-Арэну» пераназвалі ў гонар Руслана Салея. Гэты чалавек вельмі шмат зрабіў для беларускага хакея і яго папулярызаванні.

Віктар Кажура, Маладзечна

Як наконт добрай гарбаты?

Tea Nature — прыемны прыклад маркетынгу на беларускай мове.

Каштавалі калі-небудзь чыпсы «Онега»? Кажуць, беларускія. Толькі вось на пачку напісана там па-расейску, па-казахску, па-туркменску, ледзь не па-печанежску, толькі не па-беларуску.

А вось нямецкая фірма GDG Schuette GmbH & Co год таму прыйшла на наш рынак акурат з роднай для

нас мовай, рэкламуючы свой багаты спектр смакаў вытанчанай гарбаты гандлёвай маркі Tea Nature.

Слова Nature ў іх — зусім не рэкламны рэквізіт, а прынцып жыцця: яны не дадаюць у свой прадукт хімічных інгрыдывентаў кшталту ўзмацняльніка смаку, загущальніка... Іхнія араматызатары, «ідэнтычныя натуральным», гатуюцца з адмысловых выцяжкаў пэўных раслін насамрэч натуральным шляхам: «Зялёная радасць»,

«Ройбуш — Клубніцы», «Апельсін — Ваніль», «Клубнічная прахалода», «Зялёная мята», «Гарбата + Чорная мята», «Ханібуш — Абрикос» ды інш. І ўсё гэта так і напісана па-беларуску на інфармацыйных флаерах, на зграбных пакунках.

Дый сама ўлётка — Як наконт добрай гарбаты? Tea Nature, вытворчасць Германіі — можа быць цудоўным узорам еўрапейскіх падыходаў да маркетынгу для нашых вытворцаў.

Вітаўт Мартыненка, Мінск

Рабства — гэта хвароба духу

Апостала Паўла выдаў раб, хаця яго ніхто не змушаў да гэтага.

Раб — гэта не толькі сацыяльны стан чалавека, гэта — хвароба духу. Таксама ў 30-я гады XX стагоддзя народу ўводзілі ў свядомасць, што ўсюды ворагі, шмат хто ў гэту духту верыў і верыў да смерці. Людзей, ні за што рэпрэсаваных, цкавала не толькі тагачасная ўлада, але і простыя грамадзяне, падвержаныя сталінскай прапагандзе. Мае рацыю мудрасць: «Калі чалавеку бесперапынна гаварыць, што ён — малпа, праз год ён у гэту паверыць».

Цяпер у нас тое самае адбываецца: на людзей навешалі ярлыкі ворагаў, «адмарозкаў», «хуліганаў» і г.д. Глядзіце, маўляў, вось яны муцяць ваду, яны эз-

дзяць за мяжу, нацкоўваюць на Беларусь урады суседніх краін. Каму хочучь локшыну навешваць? Частка народа клюе на прынаду.

Самае прыкрае, што клюе на гэта моладзь. БРСМ робіць сваю справу. За 17 гадоў выгадалі такіх манкуртаў, якіх не выгадала савецкая сістэма за ўвесь час свайго існавання.

Да якога стану трэба давесці частку народа, каб чыноўнік абласнога ўзроўню лазіў па сметніках і паказваў пальцам, дзе што прыбіраць, быццам у мясцовай улады няма мазгоў.

Але будучыня не за гэтай часткай, а будучыня Беларусі за тымі, хто сядзіць за раз за кратамі.

С.Ціханавец, Бягомль (Лепельскі раён)

Вачыма земляка: пра бацьку Змітра Дашкевіча і ўвесь іх род

Я з суседняй вёскі і калісьці ведаў бацьку палітвязня Дашкевіча, Вячаслава, гадоў 50 таму. У той час ён вучыўся дзесьці ў Мінску. Ехаў з Мінска дадому ў Кушняры Івацэвіцкага раёна, поезд у Івацэвічах не спыніўся, і ён сігануў з поезда. Яго зацягнула і адрэзала нагу, і ўжо ў той час ён хадзіў на пратэзе. У газеце была яго выява, але колькі я ні ўглядаўся, я яго не пазнаў. І не дзіва, час прайшоў немалы.

Дык вось, Дашкевіч Зміцер выплыў невыпадкова, і вось чаму. Я распавядаю, якая там была сям'я. Пачнем з дзеда. Дзед быў лесаруб. У яго

было чатыры сыны. Старэйшы Мікалай быў дырэктарам саўгаса многа гадоў дзесьці каля Косава. За ім Ігар у Івацэвічах у 60-я гады быў дырэктарам у хіміягасце. За тым Слава, бацька Змітра. Меншы, Аляксандр, быў у в.Постарынь старшынёй сельсавета, на гэтай пасадзе і памёр.

Дык вось нашы найлепшыя людзі гніюць у турме, маладыя, разумныя, амбітныя.

У дзеда Дзімы па бацькоўскай лініі прозвішча было Казлоўскі, і хлопцы хадзілі ў школу спачатку з гэтым прозвішчам. А пасля памянчалі на прозвішча бабкі Дашкевіч. І цяпер у Кушнярах ёсць прозвішча Казлоўскі.

Для даведкі: Кушняры — вёска хат да 30, маленкая.

І.Касавец, в.Пяскі (Бярозаўскі раён)

Нашы найлепшыя людзі гніюць у турме. »

НАРОДНЫ ЖУРНАЛІСТ

конкурс на вырашэнне мясцовых праблемаў

НЕ БУДЗЬ АБЫЯКАВЫМ!

Апішы, што хвалюе цябе, тваіх суседзяў? Здымі відэаролік ці зрабі фотарэпартаж!

Ты зможаш выйграць ноутбук, відэакамеру ці стажыроўку ў Польшчы!

Народны журналіст

Найлепшыя тэксты, фота, відэа будуць выдадзеныя ў выглядзе брашураў і дыскаў.

Умовы: www.narodny.by

Дашлі свой тэкст, фота ці відэа на narodny.zurnalist@gmail.com

ці на абанэнцкую скрыню — г. Мінск а/с 86 220002

Дадатковая інфармацыя: 8 (044) 717-92-26

СТАНЬ НАРОДНЫМ ЖУРНАЛІСТАМ!

«Лукашэнка даў 500 тысяч, Лукашэнка іх і забраў»

За недазволены сацыяльны пікет суд адмераў пенсіянерам штрафы.

Яны трымалі ў руках плакаты «Чыноўнікаў — да адказу», «Адміністрацыя прэзідэнта — надзейны ахоўнік беззаконня ў краіне». З кастрычніка ў Мінску група даведзеных да адчаю людзей выйшла з плакатамі на плошчу Свабоды. Яны пратэставалі супраць несправядлівых, на іхнюю думку, прысудаў. Іх сваякі сядзяць у турмах, а яны змагаюцца за іх вызваленне.

Пікетаванне скончылася затрыманьнямі. Дзевяць чалавек, у тым ліку юрыст Тамара Сяргей, якая аказвае грамадзянам юрыдычную дапамогу, апынуліся ў судзе Цэнтральнага раёна. Астатнія ўдзельнікі пікета перадалі адмысловыя звароты ў Адміністрацыю Лукашэнкі і Генпракуратуру.

Затрыманых, сярод якіх шэсць пенсіянераў, аштрафавалі. «Забралі з нас тры 500 тысяч, што Лукашэнка нам даў», — расказала «НН» Тамара Сяргей.

10 базавых велічынь штрафу (350 тысяч рублёў) заплаціць, сярод іншых, 73-гадовая Лідзія Кандрашова, былая настаўніца. Пры затрыманні яе проста занеслі ў аўтобус і кінулі на падлогу. Між тым, жанчына раней перанесла інсульт. У выніку ёй стала кепска, ёй выклікалі «хуткую».

Максімальную суму штрафу атрымала спн. Сяргей — 30 б.в. (1050000 рублёў).

Сямён Печанко

Віталь Мацукевіч — «правакатар» з Плошчы

расказвае пра сябе.

Былы палітвязень, якога некаторыя блогеры пасля падзей 19 снежня залічылі да правакатараў, далі мянушку «Чырвоны нос», даў інтэрв'ю «НН». 13 жніўня ён выйшаў на свабоду.

«Наша Ніва»: Як складалася жыццё пасля вызвалення?

Віталь Мацукевіч: Да арышту я вучыўся ў Беларускай інстытуце правазнаўства на 5 курсе. Яшчэ падпрацоўваў ахоўнікам і эканамістам у будаўнічай кампаніі. Як выйшаў, думаў з братам бізнэс пачаць. Але стромна. Бо там [у турме] шмат бізнэсоўцаў сядзіць.

«НН»: Вас выпусцілі адным з першых з палітвязняў. Вы напісалі прашэнне аб памілаванні, так?

ВМ: Напісаў. Калі б не сваякі, я мо і не пісаў бы... Мне ў калоніі не было настолькі цяжка. Дый разумеў, што рана ці позна адпусцяць усіх.

«НН»: Некаторыя блогеры, а следам і журналісты пісалі пра Вас як пра правакатара. Вы гэта адмаўляеце. Якія пачуцці да гэтых людзей?

ВМ: Я не прывык кагосьці ненавідзець. Я ні на каго ніколі не крыўдую. Гэта такая пазіцыя. Людзі памыляюцца. Я не заклікаў біць шкло... У мяне, можа, была нейкая эйфарыя. Можа, падалося, што нешта можа адбыцца... У мяне ёсць грамадзянская пазіцыя, але я не ўваходжу ў склад партый і арганізацый. І калі чалавека няма ні там ні там, гэта не значыць, што ён КДБіст.

Віталь Мацукевіч

нарадзіўся ў 1987. Вучыўся ў БП. Быў асуджаны на 3 гады калоніі строгага рэжыму па артыкуле «масавыя беспарадкі». Некаторыя блогеры пасля Плошчы залічылі яго ў агенты спецслужбы, ахрысцілі «Чырвоным носам».

«НН»: Што ўсё-ткі адбылося на Плошчы, ці былі, па-вашаму, нейкія правакатары?

ВМ: Не ведаю, правакатары ці не правакатары... Але сілавая структура была гатовая да таго, што нешта адбудзецца і будзе затрыманні. Былі гатовыя і аўтазакі, і міліцыянты. Калі яны стаялі за шклом, то, як разумею, ведалі, што людзі пойдучы туды. Мне здаецца, што ўсё было неяк сіланавана.

«НН»: Што Вас падштурхнула выйсці на Плошчу?

ВМ: Я хачу, каб выбары праходзілі

сапраўды справядліва. Таксама я за бел-чырвона-белы сцяг. Я за беларускасць. Мне блізкія ліберальна-дэмакратычныя прынцыпы з нацыянальным адценнем. Як у Пазняка, толькі «мякчэй». Таму і пайшоў.

«НН»: Вас затрымалі толькі ў канцы сакавіка. А што да гэтага часу рабілі?

ВМ: Я жыў, як звычайна: вучоба, праца. І не бачыў тады, што пісалі блогеры. А калі даведаўся, што людзей арыштоўваюць, у мяне недзе ў глыбіні з'явілася думка: а магу ж і я патрапіць у гэтую сітуацыю. Пасля сябар патэлефанаваў і сказаў, што мяне на тэлеканале СТБ паказалі. Маўляў, калі нехта ведае гэтага чалавека, каб пазванілі. Я, можа, і спужаўся ў душы. Быў парыву ўцячы. 6 сакавіка я паехаў ва Украіну. І спакойна затым вярнуўся. А пасля патэлефанавалі і запрасілі на гутарку на 20 хвілін. Я прыехаў і размова зацягнулася.

«НН»: 19 снежня Вас не затрымлівалі?

ВМ: Не. Я змог выйсці з кола міліцыянтаў. Са мной побач быў Дзяніс Гусельцаў. Я пайшоў у бок плошчы Мяснікова. Думаю, калі б накіраваўся ў супрацьлеглы бок, то затрымалі б. Але замест удзячнасці, што я вывёў і Гусельцава, ён разам з Аляксеем Шарстовым паклёпнічалі на мяне, казкі нейкія напрыдумлялі. Іх жа абодвух адпусцілі. Гусельцаў першыя паказанні даваў супраць мяне. А Шарстоў сведчыў дзесяці так, як і я. А ўжо ў наступных паказаннях яго словы былі бліжэй да Дзянісавых.

«НН»: Чым можаце патлумачыць такія

паказанні Гусельцава?

ВМ: Элементарным страхам. Зразумела, псіхалагічны ціск.

А я казаў праўду, мне не было чаго хаваць. Так, я крычаў: «Беларусы, сюды!» Стаяў на прыступках [Дома ўрада]. Вось мая віна.

«НН»: Пасля вызвалення з Шарстовым і Гусельцавым размаўлялі?

ВМ: Як можна размаўляць пасля такога... Я на іх не крыўдую. Проста не кантактую.

«НН»: Турэмныя ўмовы Вы пераносілі нармальна. Як да Вас ставіліся сукамернікі?

ВМ: Я кантактаваў з тымі людзьмі, ад якіх мог нешта ўзяць. У турме КДБ была моцная падтрымка. На Валадарцы ўвогуле працэнтаў на сто падтрымлівалі. У наваполацкай калоніі менш.

«НН»: У калоніі бачылі іншых палітвязняў?

ВМ: Я сустрэкаў Саннікава, Аліневіча. Саннікава асуджаны называлі Алегавічам. Ён стараўся дыпламатычна кантактаваць з усімі. Бачыў, як да яго падыходзілі і людзі з адміністрацыі пагаварыць...

Чуў такое меркаванне ад асуджаных: «Гэтыя палітвязні. Іх падтрымаюць: пра іх пішуць у газетах, Еўропа... А пра нас?» Бо там ёсць людзі, якія, можа, нешта і здзейснілі, але ж ці павінны яны сядзець? Там цэлая краіна. На Валадарцы быў і журналіст, і дырэктар фірмы, і мытнік, і наркам, і алкаголік... Разумныя людзі, якія за кратамі карысці не прыносяць, а маглі б тут, на свабодзе, працаваць.

Сяргей Макарэвіч

Настаўніцу ўзялі толькі паштальёнкай

Наталля Ільініч застаецца ў чорным спісе пухавіцкага начальства.

Яшчэ летам звольненая за палітку настаўніца гісторыі напісала ў Пухавіцкі райана заяву аб пошуку працы. Аказалася, што месца для яе няма. Хоць яна гатовая была пайсці ў любую вёску, і настаўніцай пачатковых класаў пры патрэбе.

Цяпер жанчына працуе паштаркай. Яна абслугоўвае палову Талькі і яшчэ тры вёскі. Працуе

на няпоўную стаўку.

Наталля Ільініч — 50 гадоў. Ужо сёлета яна магла б выйсці на льготную пенсію. Не хапіла дапрацаваць дзевяці месяцаў.

Беспрацоўнай Наталля Ільініч стала 27 студзеня. Сама жанчына вінаваціць у несправядлівасці начальніцу ўпраўлення адукацыі Мінаблвыканкама Таісу Данілевіч.

Спн. Ільініч ганарыцца, што дапамогу ёй паштотнымі пераводамі прysłалі аж больш за 100 чалавек з усёй краіны.

СМ

Дашкевічу дазволілі спаткацца з бацькам

У Глыбокім вязня не прасуюць.

На мінулым тыдні яго нявеста Наста Палажанка сустрэлася з адміністрацыяй калоніі. «Там людзі даволі прыстойныя і кіруюцца найперш законам, што для мяне вельмі важна. Спадзяюся, што сітуацыя са Змітром палепшае. У гэты момант у яго няма ніякіх скаргаў на ўмовы ўтрымання».

Па словах адваката, які бачыўся з вязнем, Зміцер выглядае спакойным. У Глыбокім Дашкевічу дазволілі трымаць пры сабе Біблію, чаго не было ў Горках. Таксама вязню дазволілі перадачы. Але галоўнае, што цягам месяца павінна адбыцца сустрэча з бацькам.

КМ

Табло за 900 мільёнаў

усталяваў **Лядовы палац** у Гродне.

У Лядовым палацы Гродзенскага цэнтралімпійскага рэзерву па хакеі з шайбай усталявалі новае табло. Каштавала яно 900 мільёнаў рублёў. Як паведамілі карэспандэнту «НН» у адміністрацыі цэнтра, грошы даў абласны бюджэт. У тэндары бралі ўдзел чатыры арганізацыі. Выйграла яго мінская кампанія «Паламі», якая ўсталёўвала табло і на «Мінск-Арэне». Гэтая ж кампанія раней афармляла ў Гродне спартыўны комплекс «Нёман». У адміністрацыі Лядовага палаца паглумачылі перамогу «Паламі» тым, што кампанія прапанавала найлепшую цану і аптымальныя варыянт і тэрмін выканання працы.

Новае табло ўяўляе сабой чатыры святлодыёдныя экраны, якія дазваляюць дэманстраваць відэа.

Кампанія «Паламі» заснаваная ў 1992 годзе. Займаецца вырабам, пастаўкай, мантажам і абслугоўваннем абсталявання для вонкавай рэкламы, афармлення канцэртных і спартыўных пляцовак. Сярод кліентаў кампаніі — Кіраўніцтва справаў прэзідэнта, Мінгарвыканкам, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Беларуская чыгунка, Белдзяржфілармонія, Федэрацыя хакея... «Паламі» афармляла сцэну на Славянскім базары, дзіцячым «Еўрабачанні».

Сямён Печанко

На што б вы патрацілі 900 000 000 бюджэтных рублёў?

Ірына Шлык, выкладчыца Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта: «Дзірак» шмат — і дарогі, па якіх ні прайсці ні праехаць, і медыцына. Але як філолаг я ў першую чаргу выдаткавала б такую суму на музей Быкава і Багдановіча».

Сяргей Чабоцька, стваральнік і адміністратар блога s13: «Частку грошай можна было б дадаць у дзіцячыя дамы рэгіёна. Таксама на вырашэнне транспартных праблем, напрыклад, для арганізацыі «зялёнай хвалі» на участках, дзе часцей за ўсё ўтвараюцца заторы. На такую суму можна было б таксама адрэстаўраваць штоосьці з архітэктуры».

Кацярына Межавец, жыхарка Гродна: «На маю думку, у першую чаргу трэба было б патраціцца на азеляненне горада. Бо дрэў пілуць шмат, а аднаўляць знішчанае не паспяваюць».

Віктар Шалкевіч, спявак і актор: «Гэта несур'езныя для горада грошы. Што на такую суму зробіш? Я б сабраў усіх гарадскіх жабракоў і накрыў бы для іх стол».

Януковіч пасадзіў Цімашэнку

Яе абвінавачваюць у шкоднай для Украіны **здзелцы з Пуціным**.

Пячэрскі суд Кіева асудзіў экс-прэм'ера краіны Юлію Цімашэнку на сем гадоў пазбаўлення волі і забараніў ёй займаць дзяржаўныя пасады на працягу трох гадоў, а таксама пастанаўіў, што яна павінна заплаціць «Нафтагазу Украіны» больш за 1,5 млрд грыўняў (каля 188 млн даляраў).

У прысудзе гаворыцца, што ўрад Украіны ў студзені 2009 года адмовіўся зацвердзіць дырэктывы на газавыя перамовы, і тым не менш, кантракты былі падпісаныя.

«Прэм'ер з перавышэннем улады асабіста зацвердзіла гэтыя дырэктывы», — сказаў суддзя.

Перад абвінавачаннем прысуду сілавых органы перакрылі частку Храшчэўска, дзе пратэставалі прыхільнікі Цімашэнкі.

Юлія Цімашэнка заявіла, што прысуд Пячэрскага суда азначае, што «ва Украіну вярнуўся 1937-ы». «Мы будзем змагацца і абараняць маё сумленнае імя», — сказала экс-прэм'ер. Яна знаходзіцца ў турме ад 5 жніўня.

Прысуд выклікаў абурэнне ў свеце. Дэпутаты Еўрапарламента ўжо заклікалі адмяніць візіт прэзідэнта Украіны Віктара Януковіча ў Брусэль, які меўся адбыцца 20 кастрычніка.

СМ

У фуражцы народжаны

Міліцыянт вылецеў з перакуленага УАЗа і застаўся жывы.

У інтэрнэце з'явілася шакуючае відэа з аварыі ў Маладзечне 28 верасня. Адна з камер відэаназіравання зафіксавала, як Seat Toledo на скрыжаванні ўрэзаўся ў міліцэйскі УАЗ. Легкавушка з вялікай хуткасцю рухалася па другараднай дарозе, не спынілася на скрыжаванні. Ад удару УАЗ перакуліўся на правы бок, расчынілася дзверка і з машыны выкінула міліцыянта. Цудам ён згрупаваўся. Цудам яго не расціснула бусікам, што ляцеў і куляўся следам.

На відэа бачна, як міліцыянт, відавочна ў стане шоку, пасля падзення адрозу падняўся і, трымаючыся за галаву, адышоў з дарогі. Каб выжыць у такой аварыі, трэба быць сапраўды народжаным у кашулі. Ці ў фуражцы.

КМ

Кіно

Дудараў: Час для экранізацыі працягу «Белых Рос» яшчэ не настаў

Пра гэта аўтар сцэнара карціны Аляксей Дудараў заявіў на сустрэчы з гледачамі ў Магілёве падчас міжнароднага фестывалю «Залаты шлягер — 2011».

Цяперашні час Дудараў назваў смутным, а фільмы, якія дэманструюцца па тэлебачанні, паводле яго слоў, «выклікаюць жаданне ўзяць вяроўку і мыла». Кажучы пра фільм «Белыя Росы», які быў зняты ў 1983 годзе, аўтар сцэнара прызнаўся, што не зразумеў,

у чым поспех карціны, нягледзячы на «звычайны» прафесіяналізм усіх актэраў, рэжысёра і ўсіх, хто меў дачыненне да стварэння кінастужкі. «Але цягне ў Белыя Росы, і шчасце таму народу, які мае такі фільм!» — заявіў Аляксей Дудараў, выгукнуўшы «Жыве Беларусь!».

«Артысты і рэжысёр фільма паспраўдному дух нашага народа паказалі», — адзначыў пісьменнік.

БелаПАН

Дарафееў дэбютаваў на ўкраінскім ТБ

Першы выпуск яго праграмы «Партрэты» паказаў украінскі «5 канал». У гасцях у беларускага вядучага быў украінскі палітык Арсень Яцанюк.

Дарафеева звольнілі з АНТ пасля таго, як ён задаваў сумленныя пытанні кіраўніцы Цэнтрвыбаркама Яромшынай у вечар пасля выбараў. Сяргей Дарафееў быў адным з самых папулярных тэлеведучых Беларусі.

Сяргей Гезгала

У Беларусі можа з'явіцца інстытут прысяжных

Зменшыцца і колькасць злачынстваў, за якія будуць садзіць у турму.

У працы судовай сістэмы краіны адбудзецца шэраг удасканаленняў. Яны прадугледжаныя ўказам кіраўніка дзяржавы, падпісаным 10 кастрычніка. У прыватнасці, прапануецца «разгледзець пытанне аб магчымасці ўвядзення інстытута прысяжных засядацеляў». Апроч гэтага вяртання да забытай практыкі (прысяжныя, дарэчы, былі ў судах Вялікага Княства Літоўскага і зваліся «лаўнікі»), дакумент фіксуе іншыя змены.

Так, разгледзяць пытанні аб стварэнні спецыялізаваных судаў, аб забяспячэнні ўкараненні ў 2012–2013 гадах сродкаў аўдыя-, відэазапісу ў дзейнасці судаў, аб дэбюракратызацыі работы судаў шляхам скарачэння колькасці справаздачнай інфармацыі, аб перадачы ор-

ганам ЗАГС паўнамоцтваў на скасаванне шлюбу па ўзаемнай згодзе мужа і жонкі, якія не маюць непаўналетніх дзяцей і спрэчкі аб маёмасці.

Прапануецца шырэй выкарыстоўваць магчымасці па спыненні крымінальных справаў на стадыі папярэдняга расследавання ў сувязі з раскаяннем, прымірэннем з пацярпелым і на іншых падставах. Разгледзяць пытанне аб магчымасці выключэння з санкцый шэрагу артыкулаў КК і КоАП ніжняй граніцы пакарэння, далейшым скарачэнні колькасці асуджаных да пазбаўлення волі пры наяўнасці ў санкцыях артыкулаў КК мякчэйшых відаў пакарэння.

Таксама павысіць якасць перападрахтоўкі суддзяў і кіраўнікоў судаў, вывучыць пытанне аб мэтазгоднасці стварэння ў перспектыве Акадэміі юстыцыі.

СМ, паводле БелТА

Стыў Джобс: сакрэт фенаменальнага менеджара

Ён умеў любіць тавар ператварыць у асаблівы.

У Беларусі пра яго гавораць няшмат, а вось прэзідэнт Абама назваў яго чалавекам, які змяніў свет. Гэта ў галаве Стыва Джобса нарадзіўся дызайн і функцыі персанальнага камп'ютара, без якога нельга ўявіць наша жыццё. А пасля каманда Джобса прыдумала айфон і айпад, якія — гэта ўжо відэавочна — стануць неад'емнай прыладай гэтага дзесяцігоддзя. Сярэдні беларус пакуль занадта бедны, каб купляць іх. Але хутка яны зробіцца даступнымі і для нашага кашалька.

Унікальны менеджарскі талент Джобса ўсе прызнавалі яшчэ пры жыцці. Ён спалучаў умённі арганізаваць калектыв, адчуваць патрэбы спажываўца і прадбачыць наватарскія тэхналагічныя рашэнні. У той жа час гэта быў жорсткі, патрабавальны дырэктар.

Мог і аслом назваць

Пра аўтарытарны стыль кіравання Джобса хадзілі легенды. Калі яму не падабалася ідэя супрацоўніка, ён мог назваць таго і аслом. Ён зацята ваяваў супраць «ворагаў»: Microsoft, Google і Amazon... Ён патрабаваў ад супрацоўнікаў захавання строгай сакрэтнасці, якая, на яго думку, выклікала большую цікавасць да новых прадуктаў кампаніі. Навіна пра яго смерць прыйшла на наступны дзень пасля прэзентацыі найноўшай прылады Apple — iPhone 4S. Прэзентацыя, якая прайшла без яго.

Сірата пры жывых бацьках

Лёс не быў літасцівым да Джобса. Не толькі рак у росквіце гадоў: ягонае дзяцінства таксама было несправядлівым да маленькага Стыва (па-нашаму — Стафана). Ён сын белага амерыканкі і сірыйскага студэнта. Аднак бацькі адмовіліся ад яго. Юная мама пастанавіла аддаць будучае дзіця людзям яшчэ ў час цяжарнасці. Яна выехала ў другі горад, каб ніхто не бачыў яе жывата. Калі Стыву 24 лотага 1955 года нарадзіўся, сацыяльныя службы перадалі сына сямейнай пары з Каліфорніі. Там ён і вырас. Са сваёй бялагічнай маці ён сустрэўся толькі калі стаў ужо багатым чалавекам.

Не скончыўшы нават каледжа, ён разам са сваім сябрам Стывам Вознякам заснаваў Apple Computer Inc. У 1977 годзе выйшаў Apple II, адносна недарагі камп'ютар, прызначаны для масавага рынку. Ён стаў адным з першых камерцыйна паспяхоўных ПК, які імгненна зрабіў Джобса мультымільянерам.

Важнасць формы

Ужо тады Джобс аддаваў шмат увагі дэталю дызайну. Брус Таньяціні, былы эксперт кампаніі Apple, які прыйшоў туды ў 1978 годзе, аднойчы сказаў, што Джобс быў непахісны ў меркаванні, што на клавіятуры не мусіць быць клавішаў «уверх», «уніз», «управа», і «ўлева», якія дазваляюць карыстальнікам перамяшчаць курсор па экранах камп'ютараў.

Апантанасць эстэтыкай Джобса часам даходзіла да крайнасці.

Джордж Кроў, інжынер кампаніі Apple ў 1980-х і ад 1998 да 2005, успамінае, як Джобс хацеў зрабіць камп'ютар прывабным нават усярэдзіне. На арыгінальных ПК Macintosh Джобс хацеў зрабіць унутраныя драгты колераў вясёлкі, але яго адгаварылі ад «лішніх выдаткаў».

Джобс стварыў NeXT Inc, кампанію, якая ў 1988 годзе выпусціла чорны настольны камп'ютар з палепшаным праграмным забеспячэннем. Яго мінусамі былі высокая цана і некаторыя практычныя рашэнні, але яго аперацыйная сістэма стала асновай для OS X, праграмнага забеспячэння сённяшніх «Макаў» пасля продажу яго NeXT'а за \$400 млн у снежні 1996.

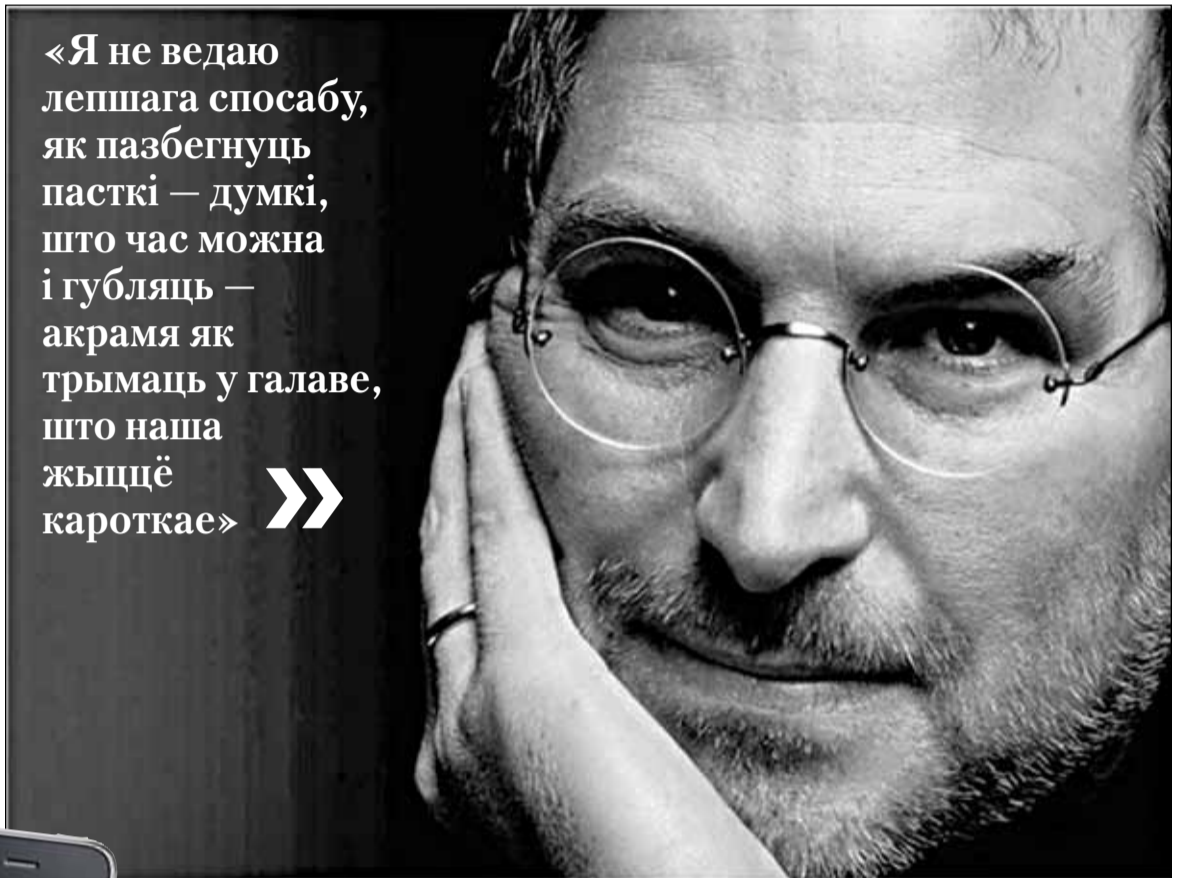
Прадбачлівасць цаной 7,4 мільярда

У 1986 годзе, выкарыстаўшы сваю долю ў Apple, Джобс заплаціў рэжысёру Джорджу Лукасу 10 мільёнаў даляраў і набыў аддзел камп'ютарнай графікі Lucasfilm Ltd. Кампанія Pixar Animation Studios, якая ўтварылася ў выніку гэтай угоды, занялася стварэннем шэрагу камп'ютарных анімацыйных папулярных фільмаў, такіх як «Гісторыя цацак». Джобс прадаў Pixar Дыснею ў 2006 годзе за 7,4 млрд даляраў. У 74 разы даражэй!

У час адсутнасці Джобса Apple пачала цяпець няўдачы: камп'ютары, што выкарыстоўвалі мікрасхемы Intel і праграмнае забеспячэнне Microsoft, заваўвалі рынак. Да 1997 года Apple панесла страты амаль на 2 млрд даляраў за два гады.

Часовы гендырэктар

У снежні 2006 да ўлады пад тытулам «часовы генеральны дырэктар», які застанецца пасля нязменным, вярнуўся Джобс.

«Я не ведаю лепшага спосабу, як пазбегнуць пасткі — думкі, што час можна і губляць — акрамя як трымаць у галаве, што наша жыццё кароткае»

Айфон (iPhone)

разумны тэлефон (смартфон). Прынёс Apple сусветную славу. Хоць галоўнае прызначэнне апарата — тэлефонная сувязь, набор дадатковых функцый пераўтварае айфон у шматфункцыянальны комплекс. Магчымасці: тэлефон, інтэрнэт, аўдыё, відэа, фота- і відэакамера.

Айпад, айпад (iPad)

планшэтны камп'ютар, які вырабляецца з 2010. Любімае «дзіця» Стыва Джобса. Магчымасці: інтэрнэт, аўдыё, відэа, фота- і відэакамера, набор тэкстаў праз вялікі сэнсарны экран.

Сэнсарны экран

кіруецца дотыкам да яго. Клавіятура не патрэбная.

Айпод (iPod)

музычны прайгравальнік. За шэсць пакаленняў прайгравальніка прададзена больш за 250 мільёнаў копіяў. Магчымасці: аўдыё, відэа.

У якасці заробку Джобс папрасіў 1 даляр у год і правы на акцыі Apple. Ён знішчыў партатыўны камп'ютар Newton і палепшыў мадэль Mac, засяродзіўшыся на іх прыдатнасці для рынку. У маі 1998 года ён прадставіў iMac, надзвычай цэльны камп'ютар з каларовым празрыстым корпусам. Apple пачала рэкламнаю кампанію пад слоганам «Думай іначэй» з выкарыстаннем фатаграфій творчых асоб,

Music Store. Джобс здолеў пераканаць буйныя гуказапісвальныя кампаніі прадаць яму свае запісы па 99 цэнтаў кожны. Крама, што прадала больш за 16 мільярдаў песняў, нагхніла людзей купляць iPod'ы, бо амаль за ўвесь час свайго існавання песні з крамы iTunes можна было загрузіць толькі на музычны плэер Apple.

У 2004 годзе ў Джобса выявілі рак падстраўнікавай залозы. Ён упершыню даведаўся пра пухліну падчас звычайнага ўльтразвукавага абследавання брушной поласці за дзевяць месяцаў да гэтага.

Апошняя перамога

Тым не менш, ужо хворы, у чэрвені 2007 года Джобс дабіўся яшчэ адной перамогі, калі Apple прадставіла iPhone. Нягледзячы на скептыцызм адносна здольнасці Apple прыйсці на рынак, ужо заняты тэхнікай BlackBerry вытворчасці Research in Motion Ltd., Apple прабілася і прадала 92 млн iPhone'аў па стане на снежань 2010 года.

У мінулым годзе Джобс прадставіў новы модны гаджэт — планшэтны камп'ютар iPad. Іх было прададзена больш за 29 млн. Джобс аддаваў яго распрацоўцы і пошукі механізма для рэкламы ўсю сваю энергію, хоць перад гэтым яму зрабілі перасадку печані.

Тыя, хто ведаў Джобса, лічаць адной з прычынаў поспеху яго інавацыйных праектаў тое, што ён не спыняўся на дасягнутым і патрабаваў, каб супрацоўнікі рабілі тое ж самае. «Ніколі не спыняцца на дасягнутым», — у гэтым прычыне ён быў тыповым амерыканцам.

«Я не ведаю лепшага спосабу, як пазбегнуць пасткі — думкі, што час можна і губляць — акрамя як трымаць у галаве, што наша жыццё кароткае», — сказаў Джобс у пачатку сваёй прамовы ў Стэндфардскім універсітэце ў чэрвені 2005 года, прыкладна праз год пасля таго, як у яго выявілі рак.

Мікола Бугай

Пра-бел

Сярэднія балы ЦТ за 5 гадоў зменшыліся на 27%

Прадмет	2005	2006	2010	2011
Беларуская мова	42,23	36,49	31,37	31,11
Матэматыка	28,18	26,30	21,76	21,56
Руская мова	43,07	34,72	31,27	30,48
Гісторыя Беларусі	39,87	40,13	35,10	34,88
Фізіка	33,45	30,11	18,10	18,60

Чаму такое адбываецца? Чым гэта пагражае? Што з гэтым зрабіць? Просім выказацца педагогаў і бацькоў. Пішыце нам: 220050, Мінск, а/с 537 Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32, 8-029-707-73-29. E-mail: nn@nn.by.

16-гадовая дзяўчына загінула ў метро

Яна ўпэўнена ступіла ў нішу з рэйкамі і праляжала там секунд 30. Але як толькі заўважыла цягнік, падскочыла.

Трагічны выпадак здарыўся на станцыі «Пушкінская». Загінула аказалася 16-гадовая навучэнка аднаго са сталічных каледжаў Надзея Ждановіч з Асіповіч.

Як паведаміў «Нашай Ніве» начальнік Мінскага метрапалітэна Расціслаў Юрэні, ён праглядзеў відэа з камер назірання. Дзяўчына зайшла ў метро на станцыі «Кунцаўшчына». На «Пушкінскай» выйшла з вагона і накіравалася ў супрацьлеглы бок платформы. Паводле словаў Расціслава Станіслававіча, ішла яна ўпэўненай хадой і так жа ўпэўнена ступіла ў нішу з рэйкамі.

Там яна не спрабавала ўстаць і праляжала так секунд 30, пакуль не прыехаў цягнік.

Дзяўчыну на рэйках заўважыў супрацоўнік метро, які адразу адключыў напружанне. Але цягнік не здолеў спыніцца — не хапіла нейкіх дэсяці метраў для тармажнага шляху.

На відэа відаць, што, як толькі дзяўчына заўважыла цягнік, яна падскочыла. Але выратавацца не змагла. Яе заціснула паміж платформай і цягніком. Смерць наступіла імгненна.

Па словах Расціслава Юрэні, у такі ранні час лодзі больш едуць у цэнтр. Таму з таго боку дзе дзяўчына заціснулася на рэйкі, ёй не было каму дапамагчы.

Надзея Ждановіч вучылася на I курсе ў Мінскім дзяржаўным прафесійна-тэхнічным каледжы гандлю. Яе спецыяльнасць — «прадавачка, кантралёрка-касёрка». Жыла ў Мінску на здымнай кватэры.

Адна з сябровак характарызуе Надзею так: «Добрая была. Ніколі не сумавала. Не было ў яе дрэннага настрою». Яны бачыліся ў суботу, 8 кастрычніка. Кажу, што ні пра якія праблемы ад сяброўкі тады не чула.

Сяргей Макарэвіч

Што рабіць пры падзенні на рэйкі

1. Калі можаце рухацца, устаньце і, не дакранаючыся да платформы, хутка прайдзіце да пачатку тунэля па ходзе руху цягніка. Арыентуйцеся на чорна-белую рэйку.

2. Калі вы зваліліся і бачыце цягнік, які набліжаецца, кладзіцеся паміж рэйкамі. Не варушыцеся, і тады цягнік праедзе над вамі, не нанясе пашкоджанняў.

3. Ні ў якім разе нельга спрабаваць самастойна вылезці альбо схвацаць пад пасажырскую платформу. Уздоўж краю платформы праходзіць кантактная рэйка, на якую падаецца напружанне 825 вольт. Небяспечна нават набліжэнне да яе.

4. Калі ў вас на вачах чалавек падае на рэйкі, неабходна як мага хутчэй паведаміць аб гэтым дзяжурнаму па станцыі.

Беларускі дыпламат разбіў у Вільні тры машыны

Паводле літоўскай прэсы, дарадца пасольства Беларусі Яраслаў Д. быў нецвярозы.

У мінулы чацвер, 6 кастрычніка, беларускі дыпламат трапіў у скандал у Вільні. Паводле літоўскага партала Delfi, інцыдэнт здарыўся недалёка ад пасольства Беларусі ў Літве — каля скрыжавання вуліц Наўгардука (Наваградскай) і Альгерда. Прыблізна ў 21.15 дарадца пасольства Яраслаў Д. на аўтамабілі VW Jetta з зялёнымі дыпламатычнымі нумарамі ўрэзаўся ў мікрааўтобус Renault. Той ад удару адскочыў на легкавік BMW, што таксама стаяў на вуліцы.

Кіраваў дыпламатычным аўто сам Д., у выніку аварыі ён не пацярпеў. У іншых машынах людзей не было. Паводле словаў супрацоўнікаў паліцыі, дыпламат быў моцна п'яны, але ім патлумачыў

Выпадак у Маскве

16 верасня расійскія блогеры знялі на відэа ў Маскве, як «Мерседэс» з дыпламатычнымі нумарамі і дзяржаўным сцягам на крыле разварочваўся праз дзве суцэльныя лініі разметкі. У каментарых да роліка на YouTube сведкі адзначалі, што аўто беларускага пасла часта парушае правілы ў тым месцы.

Замежныя дыпламаты — «таксама людзі»

Улетку 2011 два замежныя дыпламаты ў нецвярозым стане былі спыненыя ДАІ і ў Беларусі. Гэта аташ італьянскага пасольства Маўрыцыя Крачатэлі, які кіраваў «Аўдзі Q7» з дыпламатычнымі нумарамі. І другі сакратар пасольства Венесуэлы, загадчык консульскага аддзела Ціні Дзі Ларэнца Луіджы Джавані.

прычыну здарэння тым, што вельмі стаміўся на працы і заснуў за рулём. Дыпламат адмовіўся прайсці праверку алкатэстарам.

Паліцыя не магла затрымаць дарадцу, які мае дыпламатычную недатыкальнасць, таму яго прыйшлося перадаць прадстаўнікам пасольства. Прыехаўшы на месца здарэння, калегі знялі дзяржнумар з разбітага аўтамабіля, які потым прыйшлося буксіраваць.

Delfi.lt таксама сцвярджае, што беларускі дыпламат быў нецвярозы. Калега, што прыехаў па яго, паставіўся да журналістаў агрэсіўна. Не прадставіўся і патрабаваў не рабіць здымкі, а таксама пагражаў «даць у рог» журналісту. «Супакойцеся, вы не ў Беларусі», — абарвалі яго рэпарцёры.

Афіцыйныя крыніцы скандал у Вільні пакуль не пракаментавалі — ні пасольства ў Літве, ні МЗС.

Сямён Печанко

Пацярпелыя справакавалі стральбу?

Уладальнік пнеўматычнага пісталета кажа пра самаабарону.

У мінулым нумары мы пісалі пра справу, якая разглядаецца ў Мінгарсудзе. Школьнік Спартак Тамяян, што ў 2008 г. з пнеўматычнага пісталета расстраляў групу моладзі, дабіваецца апраўдання. Ён раскажаў сваю версію таго, што адбылося тры з паловай гады таму.

«Я са сваёй дзяўчынай чакаў транспарту, калі падышлі тры чацвёрка. Пачалі прэтэнзіі да мяне выказаць. Абкружылі нас. І мяне ззаду нехта стукнуў. Я не такі дурань, каб чапляцца да іх». Па яго словах, калі пачалася бойка, дзяўчына пачала клікаць на дапамогу. І невядомы малады чалавек адгукнуўся. Але сілы былі няроўныя,

і таму Тамяян выхапіў пнеўматычны пісталет.

«Я адразу адмахваўся пісталетам. А пасля пачаў страляць, ні ў кога не цэлячыся, хаатычна. Затым я, хлапец, які ўмянаўся, яго і мая дзяўчына пабеглі, селі ў таксоўку і паехалі. Заехалі ў «Прэстан-маркет». Вады ўзяў, каб ад крыві адмыцца — галава была разбітая».

Пасля бойкі на Тамяяна напісалі заяву ў міліцыю. Але знайсці 17-гадовага школьніка не маглі паўгода. Як высветлілася, ён з'ехаў у Краснадар. «Калі даведаўся, што мяне шукаюць, праз паўгода недзе прыехаў».

Дазволу на пісталет у Спартака не было. У 2007-м Тамяян быў асуджаны на чатыры гады ўмоўна з адтэрміноўкай на два гады. За што? «Бойка была», — не паглыбляецца ў акалічнасці Спартак.

Па версіі чатырох пацярпелых, Тамяян разам з іншым хлапцом, якога

так не знайшлі і да сёння, напаў на іх 5 красавіка 2008 г. Завязалася бойка, у выніку чаго Спартак расстраляў дзве абоймы з пнеўматычнага пісталета па школьніках. Тамяяна асудзілі на пяць гадоў калоніі. Сёлета Вярохуны Суд адмяніў усе пастановы ў адносінах да яго. А справу накіраваў на новае разбіральніцтва. Пацярпелыя баяцца, што ў выніку апраўдання Тамяяна ўжо яны могуць апынуцца на лаве ў якасці абвінавачаных.

Сяргей Макарэвіч

Пнеўматычная зброя — зброя, у якой для штурхання пашкоджваючага элемента выкарыстоўваецца энергія сціснутага, звадкаванага альбо зацвярдзелага газу. Пнеўматычная зброя з дзюльнай энергіяй не больш за 7,5 Дж рэгістрацыі не падлягае і набываецца без дазволу.

Сцісла

Сутыкнуліся ў тумане

9 кастрычніка на аўтадарозе Кобрын — Гомель у лабавым сутыкненні легкавіка і мікрааўтобуса загінулі тры чалавекі і чацвёрка была параненая. Прычынай здарэння стаў абгон ва ўмовах моцнага туману. Загінуў 23-гадовы жыхар Пружанскага раёна, які кіраваў аўтамабілем «Аўдзі-80». Гэта ён выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з мікрааўтобусам «Форд-Транзіт». Загінулі таксама другі кіроўца і пасажырка «Аўдзі».

Чацвёрка загінулі на пажары

Трагедыя здарылася ў вёсцы Вялікія Навасёлкі Дзяржынскага раёна. Муж і жонка, іх паўналетні сын, а таксама знаёмы не здолелі выбрацца з ахопленага агнём дома. Яшчэ адзін паўналетні сын выратаваўся.

Заглядзеўся на дзяўчат і зніс святлафор

Малады мінчук прыехаў да каханай у Гродна. Ноч на нядзелю прабавіў у начным клубе, а раніцай вырашыў пакатацца па горадзе. Заглядзеўшыся на дзяўчат, ён урэзаўся ў святлафор і раздзяляльную агародку. Высветлілася, што ён быў нецвярозы.

СП; БелаПАН

Нобель-2011: «Многа такіх вершаў запар не прачытаеш»

Нобелеўскую прэмію па літаратуры атрымаў **Тумас Транстромер**, найбуйнейшы шведскі паэт XX стагоддзя.

Тумас Транстромер

Нар. 15 красавіка 1931 у Стакгольме. Найбуйнейшы шведскі паэт XX стагоддзя. Паводле асноўнай прафесіі ён лекар-псіхолаг, працаваў у турме для непаўналетніх. Прафесійны піяніст. Лаўрэат усіх асноўных літаратурных прэмій Скандынавіі. Яго вершы выйшлі ў зборніках «17 вершаў» (1954), «Таямніцы ў дарозе» (1958), «Няскончанае неба» (1962), «Гукі і сляды» (1966), «Змрочназоркі» (1970), «Сцежкі» (1973), «Балтыйскія моры» (1974), «Бар'ер ісіцыны» (1978), «Дзікі рынак» (1983), «Жывым і мёртвым» (1989) ды інш. У пачатку 1990-х перанёс інсульт, пасля якога аднялася правая частка цела і мова. Навучыўся пісаць левай рукой.

шыня Беларускага ПЭН-цэнтра Андрэй Хадановіч: «Даўно склалася сітуацыя, што Нобель — сума кан'юнктуры: палітычнай, гендэрнай, іншай. Нобель даюць нібыта не творцу, а ідэі, руху, полу, рэгіёну. У выпадку з Транстромерам усё зусім іначай. Гэта адзін з заслужаных жывых класікаў сусветнай літаратуры. Яго паэзія — рафінаваная, элітарная, патрабуе духоўнага саўдзелу чытача. У Беларусі паэтам таго ж культурнага поля з'яўляецца Алесь Разанаў».

Т.Транстромер стаў восьмым прадстаўніком Швецыі, што атрымаў Нобеля па літаратуры. Раней гэту прэмію атрымлівалі яго суайчыннікі Сельма Лагерлёф (1909), Карл Густаў Вернер фон Хейдэнстам (1916), Эрык Аксель Карлфельт (1931), Пер Лагерквіст (1951), Эйвінд Юнсан і Хары Марцінсан (1974). У 1966 г. Нобеля атрымала і Нэлі Закс — немка, што ў 1940 г. эмігравала ў Швецыю.

Дазнаўшыся пра тое, што яго ўганаравалі Нобелеўскай прэміяй, Транстромер быў «здзіўлены і ўражаны».

Памер Нобелеўскай прэміі сёлета — 10 мільянаў шведскіх крон (\$1,4 млн). Цікава, што імя Транстромера ўгадалі букмекеры — такое здараецца вельмі рэдка. Гэта ўсяго чацвёрты выпадак за адзінаццаць гадоў, калі ім

удаецца слушна вызначыць імя лаўрэата літаратурнага Нобеля. У апошнія дні Транстромер выйшаў на першую пазіцыю ў рэйтынгу брытанскай букмекерскай канторы Ladbrokes.com, якая, грунтуючыся на адкрытай інфармацыі, складае свой спіс фаварытаў.

Некалькі тыдняў першае месца займаў сірыйскі паэт Адоніс, які, як лічылася, меў вялікія шанцы з прычыны палітычных падзей у арабскім свеце. Але ў апошнія дні Адоніс страціў першыноў і сышоў на 4-е месца. Затое на 2-е нечакана падняўся рок-паэт Боб Дылан.

Вершы нобелеўскага лаўрэата ёсць у перакладзе на беларускую мову. Іх перастварыў перакладчык Лявон Баршчэўскі пры канцы 1990-х. «Зборнік паэта выпадкова трапіў у рукі, некаторыя творы натхнілі — вырашыў перакласці», — кажа ён. Вершы былі апублікаваныя ў альманаху «Annus Albarutenicus (Год беларускі)» №3, 2002, што выдаецца на Беласточчыне.

«Транстромер — паэт традыцыйны, вельмі скандынаўскі. Чытаючы, адчуваеш усю гэтую шырыню — мора, скалы, неба... З іншага боку, адчуваецца і неспешлівы скандынаўскі тэмперамент: многа гэтых вершаў запар не прачытаеш», — адзначае перакладчык.

СМ

Мова-2011

Ініцыятыўная група «ГОМЕЛЬ!» прапанавала ўсталяваць у горадзе рэкламныя шчыты «Беларуская мова ўнікальная». Жыхарам горада прапануецца падзвіцца непаўторнасцю беларускай мовы, праходзячы каля рэкламных шчытоў, на якіх намаляваныя прадметы, падпісаныя на роднай мове, вучыцца казаць кампліменты.

Скандал

Артур Клінаў: «Справа мастака Бісмарка сфабрыкаваная»

Мастацкая супольнасць выступіла ў абарону мастака Віталія Калгіна (творчы псеўданім — Бісмарк), якога суд скіраваў у псіхіятрычную спецстанову. Мастак быў абвінавачаны ў бойцы, 25 студзеня 2011 г. Фрунзенскім судом Мінска ён накіраваны на прымусовае лячэнне.

Сам мастак і яго родныя кажуць, што справа сфабрыкаваная. Іх патрабаванні аб паўторнай судова-псіхіятрычнай экспертызе ігнаруюцца.

У 1988 годзе мастаку быў пастаўлены дыягназ «шызафрэнія», падставай для якога стала яго карціна «Патрыярх», выстаўленая ў межах калектыўнага праекта «На Калектарнай».

У арт-асяродку Мінска справа Бісмарка атрымала шырокі розгалас. «Тое, куды яго адпраўляюць — гэта горш, чым

турма, бо з турмы выходзяць нармальнымі людзьмі, а ў Гайцфоніах адбудзецца поўнае расчлававанне», — цытуе мастака і пісьменніка Артура Клінава радыё «Свабода».

Мастакі акцэнтуюць увагу на тым, што ўжывае да экстравагантнага дзівачка пакаранне несувмерна жорсткае, і небяспечна для грамадства ён не ўяўляе.

СМ

Фота

Міжваеннае Палессе і гламур

У Гістарычным музеі адчынілася выстава Соф'і Хамянтонскай «Паміж кадрамі. Фатаграфіі з 1925—1945 гадоў». Хамянтонская паходзіла з дому князёў Друцкіх-Любецкіх. Нарадзілася ў 1902 г. і выхоўвалася ў Парахонску, на Піншчыне. Маляўнічы край і яго жыхары натхнілі яе на першыя творы. Яна фатаграфавала гасцей бацькоўскага маёнтка, а таксама паляўнічых, рыбакоў, жанчын, што пралі бялізну ў возеры.

Ад сярэдзіны 30-х Соф'я пачала жыць у Варшаве. Пераезд змяніў тэматыку яе фота. Яна фіксуе тое, што сёння называюць «гламурам». На даваенных здымках паўстае жыццё «залатой моладзі» — з саксафонамі, бліскучымі аўто.

Іншы кірунак творчасці надала вайна. На выставе з 1945 года «Варшава абвінавачвае» фатограф паказвала здымкі зруйнаванай сталіцы.

У 1947 годзе разам з гэтай экспазіцыяй яна выехала ў Лондан, а адтуль, забраўшы з Польшчы дачку Габрыэлу і сына Пятра, эмігравала ў Аргенціну, дзе ўжо не вярталася да прафесіі фатографа. Памерла яна ў Буэнас-Айрэсе ў 1991 г.

СМ; паводле tut.by

Музыка

Кадры з беларускіх акцый пратэсту ў новым кліпе «ДДТ»

Вядомы расійскі рокер, лідар гурта «ДДТ» Юрый Шаўчук запісаў новы альбом. У бліжэйшы час пройдзе яго прэзентацыя. Але адну з песень — «Свабода» — Юрый Шаўчук ужо паказаў вясной сваім фанатам. Музыка хацеў, каб у кліпе на гэтую песню былі выкарыстаны кадры з маўклівых акцый у Беларусі.

Сябры музыкі звярнуліся па хроніку да супрацоўнікаў сайта «Беларускі партызан». Кліп змантавалі ў Мінску літаральна за пару дзён. Ён быў прэзентаваны ў інтэрнэце ў дзень Народнага сходу. У ім — своеасабліва хроніка падзей ад снежня 2010-га да летніх «маўклівых пратэстаў».

СМ

Архітэктура

«Макдональдс» у Бабруйскай крэпасці

хоцучу адкрыць расейцы. Улады не супраць.

У газеце «Вячэрні Бабруйск» апублікавана інтэрв'ю з галоўным архітэктарам Бабруйска Сяргеем Лявонавым. У ім чыноўнік расказаў пра планы рэканструкцыі гарадской крэпасці. Паводле яго словаў, на тэрыторыі крэпасці вядзе рэстаўрацыйныя працы Беларуска-праваслаўная царква. Там ужо цалкам адрэстаўраваныя тры будынкі. «І яшчэ адным аб'ектам зацікавіліся інвестары з Расіі. Яны хацелі б зрабіць там аб'ект тыпу «Макдональдс». Адзінае патрабаванне — захаванне гістарычнага аблічча зноўку, а ў сярэдзіне можа быць і сучаснае начынне», — перакананы галоўны архітэктар Бабруйска.

Паводле «Вячэрняга Бабруйска»

Будзем нараджаць бэбі

Калі ты малады, ты думаеш, што ў жыцці ўсё па планах. Піша Зоя С.

На апошнім курсе тэхнікума, якраз перад самай канчыннай сацыялізму, у нашай дзявочай групе дзве дзяўчынкі выйшлі замуж. Адразу ж пасля заканчэння вучобы нарадзілі дзяцей. Было ім усяго дзевятнаццаць гадоў. А яшчэ праз тры гады замужам было ўжо дваццаць былых сакурсіц і на свет з'явілася шаснаццаць дзетак.

І гэта тады, калі ў крамах былі пустыя паліцы, велізарныя чэргі за любой дробяззю, прадукты харчавання выдаваліся па талонах. А з дзіцячым харчаваннем праблемы былі яшчэ большыя. Сваіх нованароджаных дзетак бацькі чымсьці кармілі і, вядома ж, не папяровымі талонамі.

Дзеці выраслі, дзеціца, і праблем не было. Цяпер жа мне часта даводзіцца чуць ад маладых, якія пажаніліся і жывуць разам, што ў іх няма магчымасці завесці дзіця: жыллёвыя, матэрыяльныя ўмовы не дазваляюць і іншыя.

Цешаць сябе адгаворкамі і спадзяюцца, што у далёкай будучыні ў іх будуць дзеці, а цяпер ім трэба пажыць для сябе. Буду шчыра — і ў часы маёй маладосці такіх хапала.

Прыпамінаецца адна гісторыя. Мы з мужам былі запрошаны на вяселле да яго сваяка. Амбітная пара гуляла вяселле ў вузкім коле сяброў і родных. Сталы мужчына тады сказаў:

Дзеці вырастуць, здасца, што і праблем не было.

— А я хачу праз год пабываць на хрэсьбінах. Зычу, каб праз год у вас, дарагія маладыя, нарадзілася дзіця.

— Якое дзіця, што Вы кажце?! Нам абжыцца трэба, — неяк нервова і злосна адрагавала нявеста. Жаніх моўчкі сядзеў побач.

Мужчына, агаломшаны такой рэакцыяй, сеў на сваё месца, але праз пару секунд яго вача заскакалі чорцікі ўпартасці, ён упэўнена прамовіў:

— А я ўсё адно вып'ю за свай

тост, — падняўся і вышпў.

Вяселле скончылася. Маладыя пачалі жыць у пакойчыку на агульнай кухні, што дастаўся ім ад бацькоў жаніха пасля кватэрнага абмену. Прайшло некалькі месяцаў і сталася так, што маладая жонка зацяжарала. Праз год, як і прадказваў той малайчына дзядзечка, на свет з'явілася цудоўная блакітнавокая дзяўчынка.

І дагэтуль уся іх жылплошча складаецца з таго пакойчы-

ка на агульнай кухні, так і не абжыліся. Каб чакалі добрабыту, засталіся бяздзетнымі.

Дачка не была перашкодай іх заможнасці, проста бюджэт усё сваё сумеснае жыццё сям'я будавала на прынцыпу «хто ў лес, а хто па дрывы». Пражыўшы амаль дваццаць гадоў, і наогул разышліся.

Мужчына сышоў з сям'і, пасяліўся ў найманай кватэры. Нядоўга быў адзінокай. Хутка да яго пераехала новая ка-

Сем сыноў Ёва

Піша Павел Севярынец.

І сказаў Госпад сатане: ці звярнуць ты ўвагу сваю на раба Майго Ёва? Ёў, 1:8

Толя Крачко, «хімік». Робіць зваршчыкам, працуе — глядзець любата. Заходзіць на склад па ключы ды электроды. Адбывае год за парашэнне рэжыму. Негаваркі.

«Вось патлумач мне, — Толя аблягае бар'ер склада. — Чытаў я Біблію, кнігу Ёва. Бог пакараў яго, не магу разабрацца, за што?»

Ого. Кніга Ёва — самая глыбіня Бібліі. Кніга пакутаў, надзвычай шчымыя, надзвычай беларуская. Выпрабаваныя веру праведнага Ёва, Госпад дапусціў, каб д'ябал забраў ад яго дзяцей ды знішчыў гаспадарку. Але Ёў, увесь у струпях праказы, у пыле і попеле, аточаны непрыязнымі сябрамі ды сваякамі, усё ж застаецца верны. Ёў — гэта такая вера, калі нават надзеі няма. Пачынаю тлумачыць пра

Божую справядлівасць, пратое, што вера Ёва сталася прыкладам для мільярдаў вернікаў.

«Стой. Вось у яго было сем сыноў, — Анатоль зачэрпвае з бліжэйшай скрыні, не глядзячы, жменьку гаек. — Давай разбярэмся, так прасцей».

З грукатам выкладвае гайкі на бар'ер, іх сапраўды аказваецца сем. «Дзяцей-та за што?» Гайкі змеценыя, Толя дапытліва глядзіць на мяне.

«Чаму ён пасля гэтага яшчэ і верыць?»

Просты беларус зусім не просты. Простага беларускага токара ды слесара судзяць па абвінавачванні ў тэарызме, а просты беларускі зваршчык намагаецца разабрацца ў таямніцах Божых — і паспрабуе да стаць дна ў душы аднаго, другога ды трэцяга. Той, хто думае, што беларускую душу можна задаволіць спажывецтвам, запоўніць страхам або вычысціць на ўзор мінскіх вуліцаў да стану святарнай пустаты, моцна памыляецца. Беларус пра-

цей утапіць у самім сабе.

Такім чынам, чаму Ёў усё-такі верыць? Самае пытанне для восені 2011-га.

Чаму дагэтуль верыць вулічны баец, маладафронтавец Зміцер Дашкевіч, трыццацігадовы пратэстант, абвінавачаны ў хуліганстве і змешчаны ў зону для рэцыдывістаў? Дашкевіч, якога гноць на этапах ды ў адзіночках, і ў якім мы толькі скрозь крата разгледзелі і пяшчотнага закаханага, і пранізівага публіцыста — верыць, не піша «прашэння на памілаванне» і застаецца сцягам для няскоранай беларускай моладзі?

Чаму дагэтуль верыць беларускі адмысловец рэк-ламшчык Зміцер Бандарэнка, якога, хворага, нізавошта калечыць у зоне пасля найскладанейшай аперацыі на хрыбце? А ён асэнсоўвае беларускую нацыянальную ідэю як глыбока хрысціянскую — Бог, Айчына, Сям'я — і, кульгаючы па камеры, толькі паўтарае: «Слава Ісусу! Жыве Беларусь!»

Беларускі дыпламат, патомны інтэлігент Андрэй Саннікаў, аказваецца, можа трываць не адно непрыемных суб'ядзінкаў на перамовах, але і месяцы здэкаў у СІЗА, калоніі, «прэс-хатах» — і верыць у тое, што праўда ўрэшце пераможа.

Беларускі праваабранца Аляксей Бяляцкі, якога «здалі» дробныя еўрапейскія чыноўнікі, цяжкі чакіе няправеднага суда і па-ранейшаму верыць у еўрапейскую будучыню для Беларусі.

Беларускі афіцэр Мікалай Статкевіч, чые продкі-магнаты калісьці будавалі Свята-Петрапаўлаўскі сабор на Нямізе, той самы Статкевіч, ад якога і ўлада, і апазіцыйны бамонд моршчыліся як ад зубнога болю, з мужнасцю сапраўднага шляхціца вытрымлівае галадоўку, ня-

Павел Севярынец

палітык, пісьменнік. Сузаснавальнік Маладога Фронту, пасля Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі. Асуджаны на тры гады «хіміі» па справе так званых «масавых беспарадкаў» — так лукашэнкаўцы называюць пратэсты з патрабаваннем дэмакратыі і справядлівасці, што адбыліся ў дзень выбараў 19 снежня. Адбывае пакаранне ў Купліне Пружанскага раёна.

Чаму дагэтуль верыць маладафронтавец Зміцер Дашкевіч?

ханая. Ён вырашыў жаніцца другі раз. І зноў я трапіла на вяселле да таго ж маладога. Жаніху — ужо за сорок. Нявесце — за трыццаць. Замужам не была, дзяцей не мае. Я, памятаючы той даўні выпадак з тостам пра дзіця, аспярожна пацікавілася ў сіватага жаніха, якія ў яго планы на конт папаўнення сям'і. Жаніх бадзёрым голасам адказаў:

— Якія планы? Планы самыя найлепшыя — будзем нараджаць бэбі!

Трэба было размяняць пяты дзясятак гадоў, каб навучыцца правільна расстаўляць прыярытэты. Відць, папярэднія сямейнае жыццё навучыла...

Я сучасную моладзь у нечым разумею. Яны маладыя, наіўныя і думаюць, што ўсё ў іх жыцці складзецца па іх планах: спачатку жыццё для сябе, дабрабыт, адпачынак на моры, кар'ера, а дзеці — потым. Толькі ў жыцці свае паварты і гэта «потым» можа не наступіць.

Маладым сем'ям усё ж такі трэба пастарацца зрабіць дзве рэчы паралельна: нарадзіць, вырасіць дзіця і стварыць дабрабыт, кар'еру. Так прыемна глядзець на мам з маленькімі дзеткамі. Малыя цікаўныя, абаяльныя і кранальныя, за імі — будучыня.

Мая бабуля, якая пражыла роўна сто гадоў, любіла паўтараць: «Дзеці — разумнейшыя і лепшыя за бацькоў, каб было інакш, свет даўно звёўся б». Я думаю, бабуля мела рацыю. Галоўнае, каб дзеці нарадзіліся.

волю, прыніжэнні — верыць, што ягоная ахвяра не марная.

Беларускі журналіст Яўген Васьковіч, усмешлівы і зычлівы каталіцкі вернік, з якім у двары вітаюцца ўсе бабулькі, кідае бутэльку з запальнай сумессю ў будынак раённага КДБ, на судзе, у клетцы, адзьяе майку з «Пагоняй», атрымлівае 7 гадоў — і верыць, што рэжым будзе разбураны.

Зваршчык Анатоль не дачытаў кнігу Ёва да канца. А напрыканцы Госпад узнагародзіў пакутніка, вярнуў яму дзяцей, здароўе і даў удвая больш маёмасці.

Колькі іх, беларусаў, хто заблукваў пасярод кнігі Ёва? Цярплівыя, мы корпаемся ў пытанні апраўдання пакуты настолькі зацята, наколькі іншыя народы вышукваюць нацыянальную ідэю ці сэнс жыцця. Беларусы не разумеюць: за што?!

Пакуты ніколі не бываюць марнымі ці выпадковымі — гэта заўжды нападненне пэўнае меры, адкупленне, накітавалі 40 гадоў блукання ў пустыні ці 70 гадоў вавілонскага палону. Свабоду і незалежнасць трэба адпакутаваць, высядзец, вынасіць гэтак жа, як выношваюць дзіця або выпісваюць з сябе па кроплі раба. Валадарства нябеснае высілкамі дасягаецца.

Куплін

Невядомыя адрэзкі класічнага турысцкага маршруту. Піша Сяргей Харэўскі.

Няхай не пакіне нас
Восень!
Тацяна Сатч

Краі восені

Ад сярэдзіны верасня да сярэдзіны кастрычніка — самы беларускі час. Менавіта ў гэтую пару нашая зямля ўбіраецца ў найлепшыя свае ўборы, барвы непаўторныя. У дварах, палісадніках шалёна красуюць самыя нашыя кветкі — астры, вяргіні, аксаміткі, між лісця ў садах свецяцца апошнія плады — залатыя ды пунсовыя. А лес, лес абапал дарогі, прыхарашыўся, апраўду прырэсцям ўборы, між смарагдавых імхоў, у калейдаскопе лісця, зіхцяць ягады і грыбы. А на небе вядуць сваю бітву аблокі — з раніцы сіня-сінія, бзавыя ды свінцова-шэрыя, на схіле дня — раптам памаранчавыя ды малінавыя ў трывожным муары металёвых разводаў. Менавіта ў такую пару, празрыстую і шматаблічную, калі то вецер з далёкіх разлогаў раптам наганяе дождж, то пырскае праменнем скрозь вітражы лісця астылае сонца, наш край выглядае найвыгадней, найярчэй і найсэнсоўней, нібы падсумоўваючы свой даробак за гэты год і за папярэднія стагоддзі.

І гэта наш час. Дарогі, памытыя дажджамі, вітаюць падарожных, пакуль яшчэ не састыла зямля, а ўжо не ляціць пыл.

Горад Коласа

Мой шлях, ужо ў які раз, пралёг праз Стоўбцы. Чамусьці толькі цяпер звярнуў увагу, які тут маленечкі Ленін і які вялізарны «жалезны Фелікс», што вось-вось, здаецца, упадзе на дарогу... А таксама з прыемнасцю адцеміў, што старасвецкая тутэйшая Ганнінская царква, паноўленая ў чарговы раз, па-ранейшаму пануе над мястэчкам, бо яе не засцяць навабуды.

Адсюль, са Стоўбцаў, пачынаюцца багата якія турыстычныя маршруты, напрыклад, па Коласавых мясцінах. Партрэт народнага паэта прывітае вас нават у будынку вакзала. А на ўскрайку паселішча, на рагу вуліцаў Сянкевіча ды Коласаўскай, захаваны той самы засценак Аконы, вядомы нам са школы. Гэты музей чамусьці абмянаюць шматлікія пахаджане-праязджане, хоць ён варты таго, каб запыніцца. Таксама мала каму з тых, хто прамінае Стоўбцы, вядома, што тут ёсць старадаўняя могілка: габрэйская, ажно з XVIII ст., каталіцкая і крыху сучаснейшая праваслаўная. Зрэшты, гэта на аматара...

Кабак у плябані

У Мір людзі едуць спецыяльна. Нават у будзённы дзень на колішнім рагушным пляцы віруе жыццё. Сярод турыстаў можна ўбачыць ужо і цікаўных кітайцаў. Замак, шматкроць штурмаваны і палены казакамі гетмана Залатарэнкі, шведамі, ра-

Замак — асобна, Мір — асобна.

сейцамі, выглядае сёння акурат як навіоткая кітайская цацка.

Гадоў дваццаць таму пра тое можна было марыць. А многае немагчыма было і ўявіць. Напрыклад, што ў старадаўняй плябані пры касцёле, дзе яшчэ красуецца фундацыйная табліца Мікалая Крыштапа Радзівіла, будзе кабак. Нетутэйшыя дзялікі «дэкаратыўна» паабівалі мур у эпохі Рэнэсансу ды разліваюць гарэлку проста пад касцёлам.

Калі б якасць самой рэстаранцыі была добрая, пэўна б шмат чаго дараваў. Але калі пабачыць у меню сліява-лісцівыя «селедочку, картопечку, водочку», калі не ўдалося пагаварыць на мове з падавачом і калі, урэшце, пакаштаваў стравы без смаку, але за невялікі грошы, маё стаўленне да такога пахабнага выкарыстання ўнікальнага помніка даўніны стала адназначным...

Сёння ў Міры хапае крамаў ды кавярняў. Але ў выхадныя яны проста захлынаюцца ад наведнікаў, а ў дажджлівыя будні — пустуюць. Бо ў тутэйшых людзей няма грошай, каб вячэраць у кавярнях. Не вярнуў пакуль Мір і колішняе славы цэнтра асветы ды рамёстваў. Выснова простая: пакуль не стане трывала на ногі тутэйшы люд, каб прыбраць да сваіх рук усе справы, — старажытнае мястэчка не зажыве паўнавартасна, колькі б тут ні фарбавалі фасады...

Адчужанасць тутэйшых ад эрзаца, створанага ўладай, добра бачная, калі прайсці далей па вуліцах мястэчка. Усё тая ж лядашчыя хаціны, што і трыццаць гадоў таму, усё тая ж запушчанасць на ўскрайках, усё тая ж п'янтосы пад царквою. А

людзі даюць сабе рады не дзякуючы замку, дзе цяпер балуюць чужыя людзі ды глядзяць выставу з абсурднай назваю «Казакі — абаронцы Айчыны», а пры дарогах: гандлюючы тым, што дорыць зямля, рака ды лес... А Мірскі замак застаецца для іх чужым, хоць па вайне яго мур у прытулілі багата людзей са спаленага мястэчка. Але нават у гэтым сваім іррэальным, сувенирна-паштовачным выглядзе Мір, перліна нашага краю, варты ўвагі ў любы час, а перадусім, увосень, калі лісце набрыньвае колерам яго старажытных муроў...

Найпрыгажэйшая ў Беларусі дарога

Дарога з Міра ў Нясвіж — ці не найпрыгажэйшая ў нашай Беларусі. Старадаўнія дубы і сосны ўбіраюць сваімі шыкоўнымі шатамі пашу. А пад гэтымі дрэвамі-волатамі, што, пэўна, памятаюць яшчэ Сыракомлю ды Коласа, тутэйшы люд гандлюе бульбаю, яблыкамі ды рыбаю з Нёмана — тым, што дорыць восеньскі край.

Нясвіж у выхадныя дні сустракае тлумныя натоўпы турыстаў. Пад касцёлам зрабілі аўтастаянку, панастаўлялі ятак з сувенирным хлудам. У сам касцёл Божага Цела не ўбіцца з-за цікаўных прыязджанаў. Равуць сірэны вясельных картэжаў, стары парк агалонваюць радасны віск і крык. І тут, як і ў Міры, няма дзе падсілкавацца з-за празмернай колькасці гасцей. Зрэшты, гэта добры знак. Горад на пад'ёме.

Затое, калі збочыць з турысцкага маршруту, можна спакойна разгледзець усё тутэйшыя цікавосткі. Напрыклад, ашчадна перанесенага ўбок Леніна і новы «аграгарадок» на ўскрайку парку. Або на самым краі

горада — выдатны музей, пра існаванне якога мала хто ведае з самастойных турыстаў. І тут можна адчуць прысутнасць Коласа — у будынку былога кляштару бенедыктынак, дзе сёння педвучылішча, ён вучыўся ў настаўніцкай семінарыі. А ў замкавым парку бюст Якуба Коласа, рыхтык зроблены з Сяргея Дубаўца, стаіць між іншых вобразаў славетных нясвіжцаў:

...І з чые вы працы
Замкі збудавалі,
Пышныя палацы?..

Замак, зроблены для турыстаў, пакуль не запрацаваў напоўніцу — экспазіцыя яшчэ не гатовая, затое працуюць кавярня, таксама перапоўненая наведнікамі. Зіхціць золатам цюрбан на вежы — фантазія будаўнікоў; фарсіста падстаўляюць бакі бастыёны з новай цэглы ды зіхціць шклопакеты ў вокнах. На замку, як і на астатнім Нясвіжы, ляжыць цяпер адбітак калгаснага гламуру. Але пакрысе асядае пыл, збучьвелае лісце хавае сляды навабуды і праз які тузін гадоў толькі пільнае вока адрозніць тут старое ад новага. Жыццё працягваецца.

Ад Нясвіжа да Клецка

Ад Нясвіжа да Клецка зусім блізка. Дарога коціцца праз чысцоткія палі, аблямаваныя сінім лесам на даляглядзе. І паўсюль відаць коней. Іх, спрадвечных сялянскіх памагатых, дагледжаных і сытых, ад Міра да Клецка ўбачыш часцей, чым дзе у іншых кутках краіны. Значыць, тутэйшыя гаспадары бяруцца за зямлю ўсур'ёз.

Ад Міра да Клецка засталася колькі мусульманскіх могілак-мізараў, па некалі татарскіх вёсках — у самім Міры, у Лоўчыцах, Ардзе. Колькі гадоў таму зааралі адзін такі старасвецкі мізар у

Сіняўцы, з мэтай «пашырэння пасяўных плошчаў». Але вось у Лоўчыцах, на Нясвіжчыне, дагледжаныя татарскія могілкі, схаваныя ў старым дрымчым лесе, яшчэ чынныя. Надпісы на надмагіллях — па-арабску, па-расейску, старэйшыя — па-польску, а нават ёсць колькі беларускіх... Тут ціха-ціха, нібы ўсяго астатняга свету не існуе.

«Старша Клецка Фара, ніж нямецка вяра»

Клецк, мала чым меншы за Нясвіж, напаткаў, аднак, іншы лёс. Ніхто не разглядаў яго старажытнасці як вялікую каштоўнасць. Па вайне тут узарвалі ўнікальны помнік готыкі, Траецкі касцёл, звесткі пра які сягалі ажно ў 1450 год. У XVI ст. ён стаў быць з волі мажнаўладца Радзівіла Чорнага евангелічным зборам. А яшчэ праз сто гадоў — зноў касцёлам, і пра гэтыя перахрышчванні беларусы склалі прымаўку: «Старша Клецка Фара, ніж нямецка вяра». Але міжканфесійныя дзіспуты былі скончаныя ў 1953-м...

І сёння сцяна касцёла, што стаіць у гародзе аднаго з клецкіх жыхароў, — ці ні самы каштоўны помнік. Але для цікаўных падарожных у Клецку няма варты варты ўвагі: валы старажытнага замка, каларытныя будынкі колішніх расійскіх кашараў, цэлы вайсковы гарадок, пабудаваны за польскім часам у рамантычным духу, старыя вулічкі з камяніцамі розных эпох, дамініканскі касцёл, перароблены на царкву Увакраснення Хрыстова.

Захаваўся нават будынак, у якім дзеіла славетная Клецкая беларуская гімназія! Усё тое ж, як і паўсюль у Беларусі, — добраўпарадкаванне ў кштале п'янерлагера: чысценька і глуха нават у выхадны дзень. Выгода для турыста — можна што набыць без тлуму. Напрыклад, любыя харчы, на рынках ці ў крамах, танней, чым у сталіцы. Заадно можна пераканацца, што наша мова тут жывая і натуральная, бадай, як у ніводным іншым горадзе.

Затое якія кветкі! У кожным палісадніку, пры кожнай хаце красуюць астры ды вяргіні, што тут, бадай, буйнейшыя, чым дзе яшчэ ў Беларусі. Над платамі зіхціць яблык ды апошняя залатая алыча. А на гародчыках разлегліся памаранчавыя, залатыя ды прырэсцям гарбузы з кабачкамі. Увесь аднапавярховы Клецк проста патанае ў іх, у зыркх барвах восені! Менавіта гэтай парой, як нашая зямля ўбіраецца ў найлепшыя свае ўборы, барвы непаўторныя, сюды і варты наведання. І не раз.

Стоўбцы — Мір — Нясвіж — Клецк.

У клецкім раённым музеі можна пабачыць унікальныя экспанаты: старажытная каменная баба ў намітцы.

Ударыў жывёлу — сеў у турму

Законапраект «Аб абыходжанні з жывёламі» ўжо прайшоў узгадненне ў дзяржаўных органаў.

Мяркуецца, што адпаведны закон будзе прыняты налета. Парламент будзе разглядаць яго ўжо ўвесну. З чым сутыкнуцца гаспадары хатніх гадаванцаў, калі дакумент нарэшце ўступіць у сілу?

3 жывёламі — толькі па-людску

Адно з самых радыкальных новаўвядзенняў — крымінальная адказнасць за жорсткае абыходжанне з жывёламі. Яно закладзена ў заканадаўстве многіх краін, але, напрыклад, у суседняй Расіі за такое парушэнне могуць пасадыць у турму, толькі калі злачынства ўчыніла група людзей. У нашай краіне можа з'явіцца адказнасць і для аднаго чалавека.

Лішні рот

Трэці сабака ў хаце стане лішнім і для гараджан, і для вяскоўцаў. Калі пільныя суседзі накардыцяцца на лішняга чатырохлапага сябра, дзевяццацца заплаціць да 175 тысяч рублёў і аддаць сабаку ў прытулак, дзе той будзе два тыдні чакаць новага гаспадара. З катэгорыяў менш строга. У горадзе — таксама не больш за два, але ў вёсцы — колькі заўгодна. Абмежаванні не датычацца хамякоў, чарапах, пацукі і іншых прыручаных жывёл.

Ежа

Шакалад стане рэдкасцю праз 40 гадоў?

Прычына — катастрофічная змена клімату на захадзе Афрыкі.

Шакалад можа стаць далікатэсам да 2050 года з-за катастрофічнай змены клімату, гаворыцца ў дакладзе Міжнароднага цэнтру трапічнай сельскай гаспадаркі. На думку экспертаў, праз 40 гадоў сярэдняя тэмпература на захадзе Афрыкі вырасце на 2-3 градусы па Цэльсіі, што зробіць клімат Гане і Кот-д'Івуара непрыдатным для вырошчвання какававых зярнятаў.

Глобальная індустрыя шакаладу, аб'ёмы якой ацэньваюцца ў \$9 млрд, атрымлівае амаль палову какавы з фермаў гэтых дзяржаў.

За выкінутага з хаты сабаку можна будзе атрымаць штраф да 1,5 мільёна ці нават арышт.

Бадзяхных жывёл больш не будзе?

А вось сабак «патэнцыйна небяспечных парод» у гарадскіх кватэрах нельга будзе заводзіць увогуле. Спіс налічвае 40 парод. Такія сабакі дажывуць да сваёй смерці, але, каб мець патомства, мусяць пераехаць у прыватныя дамы.

Чыпіфікацыя ўсёй краіны

Распрацоўшчыкі законапраекта спадзяюцца, што нічыйных жывёл больш не будзе. Кожнаму гадаванцу пад скуру будзе ўведзены электронны чып, з інфармацыяй пра гаспадара, якая трапіць у

міжнародную базу. Гэта неаблючая для жывёлы працэдура каштуе каля \$5, робіцца аднойчы ў жыцці.

Калі сабака ці кот згубяцца, гаспадар будзе хутка знайдзены і атрымае жывёлу назад. Варта памятаць, што на працягу сутак трэба заявіць пра згубленага гадаванца, інакш будзе лічыцца, што ён выкінуты на вуліцу. У такім выпадку гаспадар заплаціць штраф да 1,5 мільёна ці нават будзе арыштаваны.

Надакучыла жывёла — адвядзі яе на смерць?

Абаронцы правоў жывёлаў вітаюць стварэнне закона, але пратэстуюць супраць некаторых яго пунктаў. Напрыклад, гаспадары, якім надакучылі іх гадаванцы, атрымаюць права звяртацца ў ветэрынарную службу з просьбай... забіць жывёлу. У стварэнні праекта прымалі ўдзел прадстаўнікі службы адлову і знішчэння жывёлаў, таму абаронцы непакояцца, што некаторыя пункты закона будуць дапамагаць адлоўшчыкам беспакарна забіваць жывёл.

Напрыклад, калі ветэрынары высветляць, што злоўлены сабака ці кот хвараюць на заразныя хваробы, іх не будуць лячыць, а адразу заб'юць. Калі ж яны здаровыя, іх мусяць стэрэлізуваць за кошт арганізацыі і праз дзесьці дзён адпусціць на волю. Але ці не будзе для адлоўшчыкаў прасцей прыпісаць сабаку хваробу і знішчыць яе, сумняваюцца валанцёры ГААЖ «Эгіда», якія на працягу года спрабавалі змяніць спірэчныя фармулёўкі законапраекта.

Ягор Марціновіч

Як адзначаюць аўтары даследавання, какававыя зярняты на захадзе Афрыкі ўяўляюць сабой эквівалент наяўных грошай.

«Многія фермеры выкарыстоўваюць какаву як банкаматы», — гаворыцца ў справаздачы. Яны набіраюць зерне ў тару і абменьваюць яго на медыцынскія паслугі або плацяць імі школьныя зборы. Акрамя таго, што аб'ёмы какавы, якая вырошчваецца ў Гане і Кот-д'Івуары, маюць стратэгічна важную ролю для ўсёй індустрыі шакаладу, какава з'яўляецца фундаментальнай асновай «нармальнага жыцця жыхароў заходняй Афрыкі».

На думку экспертаў, фермеры пачнуць адчуваць уздзеянне кліматычных змен ужо ў 2030 годзе. Навукоўцы адзначаюць, што какава расце на «незвычайна далікатных і схільных да розных захворванняў» дрэвах. Паразіты і хваробы штогод скарачаюць ўраджай какававых зярнятаў прыкладна на 30%.

Раней найбуйнейшы вытворца шакаладнай прадукцыі Bary Callebaut (пастаўшчык шакаладу для Nestle і Hershey) выказваў асцярогі, што дэфіцыт шакаладу і рост цэнаў на какаву могуць справакаваць зніжэнне спажывання прадукту.

У беларусаў у гэтай сітуацыі два шляхі: закупляцца шакаладам ужо зараз або чакаць, што ў выніку глабальнага пацяплення какававыя дрэвы пачнуць расці дзе-небудзь у ваколіцах Мазыра.

СМ

Тэхналогіі

Новым «Айфонам» можна будзе кіраваць голасам

Далейшыя распрацоўкі тэхналогій распазнавання голасу перакуляць свет камп'ютараў.

Карпарацыя Apple прэзентавала новую версію iPhone. iPhone 4S будзе працаваць на базе аперацыйнай сістэмы Apple iOS 5. Ад папярэдняй мадэлі навінка адрозніваецца больш магутным працэсарам, як у iPad 2, а таксама 8-мегапиксельнай камерай, якая зможа здымаць ва ўмовах дрэннага асвятлення.

А вось з выгляду iPhone 4S амаль не адрозніваецца ад папярэдняга.

Галоўная навінка — пашыранае выкарыстанне голасу. Маркеталагі Apple назвалі новую прэзентацыю Let's talk iPhone,

бо новая версія гаджэта моцна прасунулася ў тэхналогіях распазнавання голасу. У iPhone 4S ужо ёсць функцыя галасавога кіравання. Гэта базавая тэхналогія, якая дазваляе з дапамогай пададзенай голасам каманды набіраць нумары абанентаў з адраснай кнігі і праіграваць музычныя кампазіцыі з плэйліста.

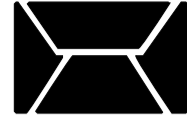
У Apple даўно працуюць спецыялісты па маўленчай камунікацыі. Летас карпарацыя купіла фірму Siri, якая распрацавала механізм браніравання авіябілетаў і вольных столікаў у рэстаранах праз інтэрнэт з дапамогай галасавых каманд.

Apple застаецца лідарам рынку смартфонаў. Але з ім канкуруе Android ад Google.

Gazeta.ru

Кітайскія піраты не ўгадалі назву навінкі і ў дзень прэзентацыі выпусцілі свае «Айфоны-5» коштам \$100.

Прыватныя абвесткі

ВЫШЫЎКА

Майстар народнай творчасці Галіна Рудніцкая запрашае на заняткі ў студыю беларускай народнай вышыўкі пры Мінскім абласным цэнтры народнай творчасці. У праграме — традыцыйныя тэхнікі вышыўкі: аздабляльныя швы, набор (процяг), роспіс, лікавая гладзь, крыжык, мяржжы, вышыўка па сетцы (сакаленне), краўваыя швы, злучальныя швы, зборкі (маршчэнне). Заняткі для іншагародніх 2 разы на месяц па суботах з лістапада па сакавік. Т.: (029) 171-13-90, zorcaska@tut.by.

СЯБРОЎСКІЯ ПАДАРОЖЖЫ

Запрашаем аднадумцаў 16 кастрычніка ў падарожжа «Па сапезынскіх мясцінах» па маршруце: Чарэя—Пачаевічы—Іванск—Бачэйкава—Двор—Нізгалова—Бешанковічы. Т.: 262-73-43, (029) 111-73-32.

Запрашаем у сяброўскае падарожжа па маршруце Мінск—Прага—Дрэздэн—Мінск 26—30 кастрычніка. Тэлефоны: (029) 622-57-20, (029) 636-50-76.

ВАЛАНЦЁРЫ

Музей гісторыі польскіх габрэяў шукае валанцёраў, якія валодаюць беларускай моваю, у праект «Віртуальны Штэтл» (sztetl.org.pl). Калі Вы цікавіцеся габрэйскай тэматыкай, хочаце паглыбіць свае веды пра гісторыю і культуру беларускага габрэйства, стаць удзельнікам міжнароднага мультымедычнага праекта, мы чакаем менавіта вас. З перакладчыкамі працуе дасведчаны рэдактар, па выніках працы выдаюцца пасведчанні і рэкамендацыі. У далейшым магчыма супрацоўніцтва з аплатаю працы. Рэзюмэ дасылаць на адрас: werka80@gmail.com.

АБІТУРЫЕНТАМ

Дапамога абітурыентам, школьнікам іншых класаў. Фізіка. Матэматыка. Т.: (029) 560-31-89.

Прыватныя абвесткі ў «НН»

(не больш за 15 словаў)

можна падаць бясплатна.

Дасылайце поштай

(а/с 537, 220050, Мінск)

ці праз e-mail

(nn@nn.by)

або размяшчайце

на форуме сайта www.

nn.by. Дык скарыстайцеся!

«Вячэрні Мінск» стаў бясплатнай газетай

Яго будуць раздаваць у метро.

Ад 6 кастрычніка ў сталіцы з'явілася яшчэ адно бясплатнае выданне, але ўпершыню — за бюджэтныя грошы. Ім стаў «Вячэрні Мінск». «Газета будзе паступаць у адміністрацыі ўсіх раёнаў горада, працоўныя калектывы ды арганізацыі, буйныя гандлёвыя цэнтры, паліклінікі, студэнцкія інтэрнаты і гатэлі. Мы стартуем з дадатковага накладу 50 тысяч асобнікаў, — кажа генеральны дырэктар «Мінск-Навіны» Кацярына Дубінская. — Мяркуецца, што з 1 студзеня 2012 года наклад газеты на 32 палосах дасягне 100 тысяч асобнікаў. Асноўная мэта праекта — інфармаваць як мага паўней жыхароў сталіцы аб тым, што добра робіцца для мінчукоў».

Шмат гадоў таму ў мінскім метро спрабавалі запустыць бясплатную газету, але яна хутка закрывалася праз стратнасць.

Паводле «Мінск-Навіны»

5 кастрычніка ў мінскім Цэнтры моды прайшоў «Дзень ільну». 11 прадпрыемстваў канцэрна «Беллегпрам» прадэманстравалі свае калекцыі вопраткі і абутку з лёну.

Танцорка з Беларусі **Алеся Вазміцэль**, якая цяпер жыве ў Лондане, стала пераможцай конкурсу **World Pole Dance** (танцы на шасце), што прайшоў у Будапешце. У Беларусі **Алеся** працавала ў цырку. Гэта не першая яе міжнародная перамога.

У Гродне пачалі аднаўляць харальную синагогу — адну з найстарэйшых дзеючых у Еўропе. На дадзены момант вернікі аднаўляюць будынак ўласнымі сіламі. Ужо адрэстаўравалі ўчастак фасада, пачалі мяняць вокны.

У Мінск прылятаў Мішэль Плаціні. Славуты ў мінулым французскі футбаліст цяпер узначальвае УЕФА. Візіт быў у рамках 100-годдзя беларускага футбола. Малыя не ўпусцілі магчымасці ўзяць аўтографы.

Анекдоты

 І зачэ́м вам гэты Гары Потэр? Чым ён так прыглынуўся? Я вось на Чыпаліне выра́с і нічаво, у айпады пальцамі не тыкаю, в атлічы́е ад некатарых.

 70% не давяраюць Гары Потэру. Дадзе́ныя Аператыўна-аналітычнага цэ́нтра пры Адміністра́цыі прэ́зідэнта.

 Пакуль кіраўнік краіны праводзіць прэ́с-канфе́рэнцыі, «Камедзі-клуб» не патрэ́бны.

 — Чуў, Грэ́цыя абвясціла дэ́фолт?
 — Ой, а што ж цяпер будзе з Грэ́цыяй?
 — Тое ж, што і з Беларуссёю.
 — Там Лукашэ́нка будзе прэ́зідэнтам?

 На Глыбоччы́не няма «Вконтакте» і «Аднакласні́каў», затое там ё́сць сенава́лы з аднакласні́цамі.

 — Якая паліты́чная сі́стэма ў Расі́і?
 — Апо́шнія чатыры гады была Дзіма́краты́я, а пасля выбараў зноў будзе Во́вакраты́я.

 Гардэ́робшчыца з 30-гадовым ста́жам можа па хадзе і па вачах вызначы́ць, ё́сць у чалаве́ка пяцелька на палі́то ці не.

«НН» сто гадоў з вамі

Гродна. П'яны яфрэ́йтар Кушы́н прабіў нажом жывот нейкай кабе́це, каторая спакойна ішла па вулі́цы. Пасля кінуўся на жонку падпрапаршчы́ка Гарадзе́цкага, каторая праходзіла мі́ма з сваім мужа́м, і таксама цяжка зраніў яе нажом у жывот. Кушы́на арыштавалі.

«НН». №40. 1911.

Рэ́ктар БДУ Казулі́н страціў прыхі́льнасць Лукашэ́нкі і міні́стэрскае крэ́сла, а велізарны бю́джэт універсі́тэта перададзены пад кантро́ль Міні́стэрства адукацы́і. У БДУ чакаюць спаду заробкаў і стыпенды́й — найвышэйшых сярод ВНУ краіны. Не звачаючы на вы́сылкі дэ́канаў факультэ́таў ды і́хніх намесні́каў, большасць студэ́нтаў прагаласавалі супраць Лукашэ́нкі.

«НН». №41. 2001.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
 галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
 З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),
 Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,
 У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
 шэф-рэдактар Андрэй Дынько
 намеснік галоўнага рэдактара Зміцер Панкавец
 галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко
 заснавальнік Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»
 выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:
 220050, Мінск, а/с 537
 Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
 8-029-707-73-29.
 E-mail: nn@nn.by
 On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:
 індывідуальны — 63125
 для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НИВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарма́там А2, 4 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79. 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвештак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдадзенае Міні́стэрствам інфармацы́і Рэспублікі Беларусь. Юрыды́чны адрас: 220101, г. Мінск, вул. Асаналі́ева, 15-128. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 7500. Газета выдаецца 48 разоў у год.
 Нумар падпісаны ў друк 23.00 11.10.2011.

Замова № 4897
 Рэдакцы́я/адрас: Асаналі́ева 15-128.

ISSN 1819-1614

Цана дамоўная.

M 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 P 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12